CALLUNA

2025-10-31

Fågelinventering och artskyddsutredning

vid Bro torg, Upplands-Bro kommun, 2025

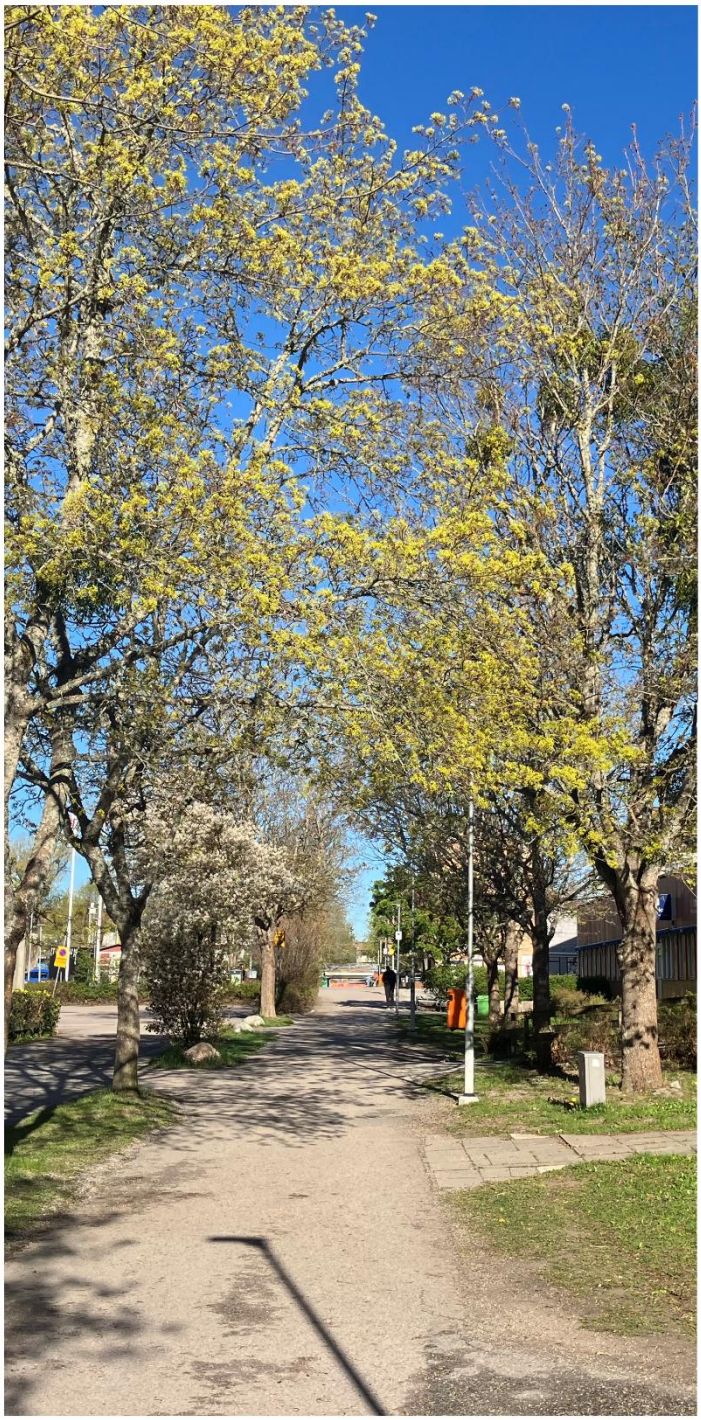

OM DOKUMENTET:

Titel: Fågelinventering och artskyddsutredning – vid Bro torg, Upplands-Bro kommun, 2025

Version/datum: 2025-10-10

Mall version: 2.0

Dokumentet bör citeras: Rhebergen, F. 2025. Fågelinventering och artskyddsutredning – vid Bro torg, Upplands-Bro kommun. Calluna AB.

Foton: © Calluna AB där inget annat anges

Omslag: Gråsparv hane (foto: Edwin Sahlin) och miljöbilder från inventeringsområdet vid Bro (foton: Flor Rhebergen)

OM UPPDRAGET:

På uppdrag av: Upplands-Bro kommun (Adress: Brohuset, Bro centrum 1, 197 31 Bro)

Uppdragsgivarens kontaktperson: Malin Eriksson

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575–0675)
Adress huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

Callunas ordernr: C250200

Deltagande personal:

All deltagande personal är anställd på Calluna AB om inget annat anges nedan

Projektledning/Uppdragsledning: Eva Amnéus Mattisson

Fältarbete: Flor Rhebergen

Kartproduktion: Malcolm Parsons

Rapport: Flor Rhebergen

Kvalitetsgranskning: Edwin Sahlin

Sammanfattning

Calluna AB har 2025 på uppdrag av Upplands-Bro kommun utfört en fågelinventering i Upplands-Bro kommun samt en artskyddsutredning för fåglar med inventeringens resultat som underlag. Bakgrunden till inventeringen och artskyddsutredningen är en detaljplan kring Bro torg, vars syfte är bland annat att skapa förutsättningar för bostäder, centrumverksamheter, kontor och service inom Bro tätorts centrala delar. Inventeringen utfördes under maj och juni månad 2025, och utgick från en förenklad revirkartering av samtliga fågelarter i området. Revirkarteringen baserades på tre inventeringsbesök tidigt på morgonen under gynnsamma väderförhållanden.

Under inventeringen observerades totalt 20 fågelarter som bedömdes häcka i detaljplanområdet (kriterier från möjlig till säker häckning). Dessutom har, baserat på tidigare kända uppgifter, ytterligare 26 regelbundet häckande arter påträffats i en buffertzon på 1500 m kring detaljplanområdet från 2000 till 2025 som även har lämpligt häckningshabitat inom detaljplanområdet. Dessa arter har inte påträffats under inventeringen 2025, men skulle kunna använda planområdet som häckningsmiljö i häckningssäsonger framöver. Totalt kan alltså 46 fågelarter knytas till detaljplanområdet som möjligt, troligt eller säkert häckande arter.

I artskyddsutredningen beaktas 46 påträffade eller tidigare kända fågelarter i eller nära detaljplanområdet. Av dessa är 15 arter prioriterade i artskyddet enligt Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, det vill säga arter som är rödlistade, har minskat i Sverige med minst 50% sedan 1980 och/eller är upptagen i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv. Alla vilda fåglar är skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen, men för de 15 prioriterade arterna är det inte självklart att påverkan på populationsnivå kan undvikas enbart genom allmänna skyddsåtgärder och har artspecifika utredningar gjorts. För detaljplanområdet vid Bro torg gäller detta följande arter: *björktrast, fiskmås, gråsparv, gråtrut, grönfink, järnsparv, kråka, näktergal, silltrut, skogsduva, stare, strandskata, svartvit flugsnappare, tornseglare* och *ärtsångare.*

Calluna bedömer att detaljplanförslaget vid Bro torg kommer att ha en negativ påverkan på de lokala populationerna av en fågelart: *gråsparv*. För gråsparv krävs skyddsåtgärder för att undvika förbud enligt 4 § artskyddsförordningen. De skyddsåtgärder som enligt Callunas bedömning räcker för att undvika förbud är att lindra förlusten av häckningsplatser genom att sätta upp gråsparvsholkar på de byggnader som ska byggas, samt att inkludera mindre grönytor (gräsmatta, och täta helst inhemska buskar) som födosöksytor centralt i planområdet i anslutning till gråsparvsrevir. Små grönstrukturer räcker, viktigast är att inte hela centrala området förvandlas till ’förstenat’ torg och parkering. Calluna bedömer att de lokala populationerna av de övriga 14 prioriterade arterna inte kommer att påverkas av detaljplanen.

Calluna bedömer dessutom att förbud enligt 4 § artskyddsförordningen utlöses avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under verksamhet. Den skyddsåtgärd som behövs är att nedrivning av hus och nedtagning av träd och buskar sker utanför fåglarnas häckningstid, sammanlagt från 11 mars till 30 september.

Innehåll

Sammanfattning 3

1. Inledning 5
1.1 Uppdraget och dess syfte 5
1.2 Inventerings- och utredningsområdet 5
1.3 Verksamhetens potentiella påverkan på fågelfaunan 5

2. Bakgrund 6
2.1 Område som detaljplaneläggs 6
2.2 Häckande fåglar i Sverige 7
2.3 Artskyddet för fåglar 8

3. Metod och genomförande 9
3.1 Inhämtning tidigare kända uppgifter 9
3.2 Metod fågelinventering 9
3.3 Metod artskyddsutredning 10

4. Resultat fågelinventering 11
4.1 Fågelinventering 2025 11
4.2 Tidigare fynd (utdrag från Artportalen) 14
4.3 Planområdets funktion för häckande fåglar 17

5. Resultat artskyddsutredning 18
5.1 Bedömning av underlaget 18
5.2 Avgränsning av arter inför artskyddsutredning 18
5.3 Alla fågelarter 19
5.4 Prioriterade fågelarter med påvisad knytning till planområdet 19
5.5 Prioriterade fågelarter med hypotetisk knytning till planområdet 29

6. Slutsatser 32

Referenser 34
Litteratur och databaser 34
Rättsfall 35

Bilaga 1. Häckningskriterier 36

Bilaga 2. Artlista med utredningsdetaljer 37

1. Inledning

1.1 Uppdraget och dess syfte

Calluna AB har 2025 fått i uppdrag av Upplands-Bro kommun att utföra en fågelinventering samt artskyddsutredning av fåglar i samband med en detaljplan för bebyggelse kring Bro torg. Fågelinventeringens syfte är att konstatera vilka fågelarter som häckar och hur de nyttjar området. Inventeringen utgick från metod revirkartering, där området genomkorsas av inventeraren i flera besök, samtliga fågelarter med häckningsindikation läggs in på en karta, och en bedömning görs om antal och plats av fågelarternas revir. Tre inventeringsbesök utfördes maj-juni 2025.

Artskyddsutredningens syfte är att bedöma om genomförandet av planerna riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen avseende fågelarterna som förekommer i projektområdet. Bedömningen baseras på förekommande fågelarter inom området och vad som är känt om deras ekologi och bevarandestatus på lokal, regional och nationell nivå. Om kompletterande skyddsåtgärder krävs utöver verksamhetsutövarens redan planerade åtaganden så presenteras även dessa i utredningen. Utredningen baseras på nämnda fågelinventeringen samt andra underlag av vikt för artskyddsbedömningen.

1.2 Inventerings- och utredningsområdet

Uppdragets inventerings- och utredningsområde motsvarar detaljplanområdet vid Bro torg (figur 1). Fåglar som noterades strax utanför avgränsningen på ett sätt som antyder att delar av ett revir skulle kunna ingå i projektområdet registrerades också ute i fält.

1.3 Verksamhetens potentiella påverkan på fågelfaunan

Den planerade verksamheten vid Bro torg kan påverka den lokalt häckande fågelfaunan på fyra sätt. Först och främst så förlorar marken som tas i anspråk sitt värde för de fåglar som är knutna till de nuvarande livsmiljöer, då tidigare häckningshabitat blir bebyggt. För det andra så kan landskapets karaktär komma att förändras, vilket innebär att fågelarter som brukade häcka i lämpligt habitat i området, och vilka fortfarande har habitat kvar efter anläggningen, kanske inte längre attraheras av de ytor med livsmiljö som finns kvar. För det tredje kan byggverksamhet vara störande för häckande fåglar i omedelbar närhet, t.ex. på grund av buller och markvibrationer. Till slut så kommer nya livsmiljöer att skapas som kan komma att attrahera andra fågelarter än dem som finns i dagsläget.

Figur 1. Översiktskarta som visar inventeringsområdet vid Bro torg, Upplands-Bro kommun.

2. Bakgrund

2.1 Område som detaljplaneläggs

Området för inventering är beläget i Upplands-Bro kommun (figur 1) och handlar om en detaljplan för bebyggelse. Detaljplanens syfte är att möjliggöra för en förtätad struktur med småskalig karaktär. Området ska spegla befintliga värden som historisk karaktär, mångfald och lokal identitet. Planens syfte är att skapa förutsättningar för bostäder, centrumverksamheter, kontor och service inom Bro tätorts centrala delar. Syftet är också att utveckla tillgången till offentlig och kommersiell service. Planen syftar till att utveckla de offentliga rummen kring Bro torg och skapa mötesplatser för att öka trygghet och tillgänglighet samt tydligare stråk för gång- och cykeltrafik.

Planområdet karakteriseras i nuläget av ett urbant läge och består av bebyggelse, torg, parkeringar, byggklargjord mark och några grönytor med kortklippta gräsmattor, buskar och en mindre triviallövskogsdunge

i områdets sydöstra del längs med Enköpingsvägen. Spritt i området står träd, både solitärt och i alléer. Enligt planförslaget (figur 2) kommer en stor del av områdets träd att tas ner (Upplands-Bro kommun, 2024). Dessutom ska en byggnad centralt i området (där i nuläget en vårdcentral finns) samt en bensinstation med associerad bilverkstad och bostadshus längst i söder rivas. Triviallövskogsdungen längs med Enköpingsvägen i områdets sydöstra del kommer att försvinna, och ersätts av en rad bostadshus.

Figur 2. Detaljplanförslaget Bro torg. Bild tagen från planbeskrivning samråd Bro torg (Upplands-Bro kommun, diarienummer KS 24/0566, 2024-10-23).

2.2 Häckande fåglar i Sverige

I Sverige häckar cirka 260 fågelarter regelbundet. Förutom dessa tillkommer årligen ett antal mer eller mindre vanligt förekommande tillfälliga besökare. I EU:s fågeldirektivs bilaga 1 (2009/147/EC) upptas 66 av de svenska häckfåglarna, vilket innebär att de arterna anses särskilt viktiga samt att särskilda skyddsområden ska utpekas för dem.

På den svenska rödlistan[1] finns 116 fågelarter upptagna, varav 61 bedöms vara hotade och ha en sämre status än kategorin *NT Nära hotad* (SLU ArtDatabanken, 2020). Rödlistningen innebär inte något formellt skydd utan

[1] **Rödlistning** visar risken att en art dör ut. Bedömningen görs bland annat genom att jämföra artens populationsstorlek, populationsförändring, utbredning samt grad av habitatfragmentering mot en uppsättning kriterier. Som **rödlistad** benämns de arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna: nationellt utdöd (RE), akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) eller kunskapsbrist (DD). Som **hotad** benämns de rödlistade arter som kategoriseras som antingen CR, EN eller VU. Rödlistningsangivelser i denna utredning följer den senaste rödlistan från SLU ArtDatabanken.

fungerar som en riktlinje som beskriver artens risk att dö ut. Det finns även rödlistningar på till exempel internationell nivå (IUCN) där en arts population i dess helhet bedöms.

2.3 Artskyddet för fåglar

Artskyddsförordningen (2007:845) implementerar EU:s art- och habitatdirektiv (92/43/EEG) och fågeldirektiv (79/409/EEG) i svensk lag. Artskyddsförordningen är en strikt förbudslagstiftning med begränsade dispensmöjligheter. Den är att betrakta som en precisering av 2 kap. miljöbalken (MÖD 2013:13) och för att leva upp till exempelvis lokaliseringsprincipen är det viktigt att skyddade arter utreds tidigt i planerings- och prövningsprocesser (Naturvårdsverket, 2025a).

Enligt 4 § artskyddsförordningen är alla vilda fåglar fridlysta. Fridlysningen innebär att det är otillåtet att förstöra eller skada vilda fåglar samt deras bon och ägg (se punkt 1 och 2 nedan). Förbudet gäller även åtgärder som inte har för avsikt att döda eller skada, men där verksamhetsutövaren godtagit risken för detta. Förbudet träffar alltså alla typer av exploateringsåtgärder. Detta tydliggjordes i augusti 2025 (EU-domstolens dom C-784/23 Voore Mets m.fl.)

Fridlysningen innebär även att det är otillåtet att störa vilda fåglar (punkt 4 nedan), särskilt under deras häcknings- och uppfödningsperiod. Även här gäller förbudet för åtgärder som inte har för avsikt att störa fåglarna, men där verksamhetsutövaren har godtagit risken för detta. Utredningar om åtgärder som riskerar att störa vilda fåglar kan dock i det enskilda fallet begränsas till att omfatta endast arter enligt Naturvårdsverkets rekommendation gällande prioritering av fågelarter. Det vill säga arter som antingen är rödlistade, finns upptagna i fågeldirektivets bilaga 1 (betecknade med B i artskyddsförordningens bilaga 1), eller vars population minskat med mer än 50 % sedan 1980[2] (Fm 2022:5, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2022).

4 § artskyddsförordningen:

Det är förbjudet att

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningsperiod, om inte störningen saknar betydelse för att
   a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
   b) återupprätta populationen till den nivån.

Avsiktligt innebär inte att skyddet endast gäller då uppsåtet är att döda, störa, skada, o.s.v., utan *avsiktligt* innebär att verksamhetsutövaren är medveten om att de planerade verksamheterna kan riskera att orsaka död, störning, skada, och så vidare. Om en verksamhet bedöms stå i strid med någon av punkterna i 4 § på ett sådant sätt att det inte saknar betydelse för att bibehålla eller återupprätta populationen av en fågelart på en tillfredsställande nivå utlöses förbuden enligt artskyddsförordningen.

En bedömning behöver göras från fall till fall om en åtgärd utgör en störning som inte saknar betydelse för att bibehålla eller återupprätta fågelarters population på en tillfredsställande nivå i artens naturliga utbredningsområde. En fågelart anses ha en population på en tillfredsställande nivå när:

1. uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö,

[2] Data om populationstrender är hämtade från den lista på fåglar som Sverige, i den s.k. artikel 12-rapporteringen för fågeldirektivet, har rapporterat till EU. Rapportering av fågeldirektivet görs vart sjätte år. I den senaste rapporteringen, 31 juli 2019, gjordes en trenduträkning för perioden 1980–2018. Eionet är den hemsida där alla data som Sverige rapporterade.

2. artens naturliga eller hävdbetingade utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och
3. det finns och sannolikt kommer att fortsätta att finnas en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer ska bibehållas på lång sikt (16 § förordning (1998:1252) om områdesskydd).

Fågelarter som är rödlistade, har en minskande trend med 50% eller mer sedan år 1980, och/eller är upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet ska prioriteras i en sådan artskyddsutredning (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, 2022).

3. Metod och genomförande

Denna fågelinventering och artskyddsutredning inkluderar utsök av tidigare kända data, fältbesök, bedömning av antal och plats av fågelrevir under 2025 års häcksäsong, följt av en utredning hur detaljplanen vid Bro torg kommer att påverka populationer av skyddade fågelarter.

3.1 Inhämtning tidigare kända uppgifter

I samband med fågelinventeringen har Calluna gjort utsök av artfyndsdata gjorts i Artportalen, vilka sedan har bearbetats. Utsöksområdet var inventeringsområdet med en buffertzon på 1500 m. Alla fågelobservationer som gjorts mellan september 2000 och september 2025 i området har hämtats in. Data bearbetades genom att arter som inte har lämpligt habitat i området sållades bort, liksom arter som med säkerhet kan betraktas som förbiflygande. Tidigare observerade fåglar har därefter jämförts med och kompletterat fågelobservationer gjorda under inventeringen.

3.2 Metod fågelinventering

Metoden för inventeringen utgår från revirkartering (Ekblom, 2007; Naturvårdsverket, 2012) där antalet inventeringsbesök har anpassats utifrån behov. Vid Bro torg har tre besök skett under perioden 3/5–13/6 2025 (se Tabell 1 nedan). Antalet besök är anpassade utifrån att den urbana miljön vid Bro torg initialt kan antas vara relativt artfattig med häckande arter som inte är så känsliga för störning eller fragmentering. Området är också väl känt och utforskat ur ornitologisk synvinkel och aktuella uppgifter finns att tillgå som bakgrundsmaterial.

Besöken genomfördes tidigt på morgonen och under väderförhållanden som varken störde inventerarens observationsförmåga eller väsentligt påverkade fåglarnas aktivitet, det vill säga ingen inventering gjordes vid stark blåst eller ihållande regn. Inventeringsarter var alla arter som observerades med häckningskriterier. Alla observationer registrerades (med typ av aktivitet, se bilaga 1) i ett digitalt inventeringsverktyg på en smartphone (ESRI:s fältapp *Field Maps* för ArcGIS).

När samtliga fältbesök var klara gjordes en revirbedömning där antalet revir bedömdes (utifrån förekomst, typ av aktivitet samt med hänsyn till respektive arts föredragna biotop).

Tabell 1. Beskrivning av fältbesöken vid Bro torg 2025 med besökens datum och tidpunkt, väderförhållanden och övriga noteringar från inventeringstillfället. Inventeraren var Flor Rhebergen. **Tid** avser tiden på plats vid inventeringsområdet.

Datum	Tid	Väderlek
2025-05-03	06:00 – 09:00	+4–7 °C. Svag västlig vind. Klart (0% molnighet). Uppehåll.
2025-05-25	05:30 – 07:30	+7–9 °C. Vindstilla. Mulet (100% molnighet). Uppehåll.
2025-06-13	05:30 – 07:45	+8–12 °C. Vindstilla. Klart (10% molnighet). Uppehåll.

3.3 Metod artskyddsutredning

En artskyddsutredning är en utredning 1) huruvida den planerade exploateringen vid detaljplanområdet kan komma att påverka skyddade arter till en sådan nivå att förbud skulle kunna utlösas enligt artskyddsförordningen om inte hänsyn tas till dessa arter (se Avsnitt 2.3: *artskyddet för fåglar*), och 2) vilka skyddsåtgärder som krävs för att undvika ett sådant förbud. I vissa fall så räcker inte skyddsåtgärder för att undvika förbud, och då görs även en dispensutredning. Artskyddsförordningen är dock en strikt förbudslagstiftning och dispensmöjligheter är mycket begränsade. En artskyddsutredning fåglar görs enligt följande fyra steg.

Steg 1: Avgränsning av relevanta arter

Första steget är en avgränsning av de fågelarter som riskerar påverkas av verksamheten. Denna utgår från en *bruttolista* av alla förekommande fågelarter i området, med utsök av tidigare kända uppgifter och fågelinventering som underlag (Bilaga 2). Utifrån denna avfärdas arter som saknar livsmiljöer i området eller saknar stabil förekomst i området. Avgränsningen resulterar i en *nettolista* över arter som bedöms kräva skyddsåtgärder för att undvika förbud enligt artskyddsförordningen.

Vissa arter i nettolistan prioriteras i utredningen: arter som är rödlistade, har en minskande trend med 50% eller mer sedan år 1980, och/eller är upptagen i Bilaga 1 till fågeldirektivet (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, 2022). För dessa *prioriterade arter* görs artspecifika utredningar om populationsskyddande åtgärder krävs för att undvika förbud, och i så fall vilka åtgärder det gäller. De övriga arterna i nettolistan (d.v.s. ej rödlistade, ej långvarig minskande, ej upptagna i fågeldirektivets Bilaga 1) anses ha nationella, regionala och lokala populationer på en tillfredsställande nivå (om det inte finns särskild anledning att tro det motsatta). För dessa *icke-prioriterade arter* behövs som regel inga artspecifika populationsskyddande åtgärder, och dessa arter utreds således inte i detalj.

Steg 2: Orsakssamband: påverkan och effekt

Andra steget är en bedömning av verksamhetens effekter på de arter som utreds, baserat på ekologisk kunskap om arternas beteenden, behov och krav på livsmiljön. Här använder Calluna sig av begreppet *kontinuerlig ekologisk funktion*, vilket definieras som den ekologiska funktion en livsmiljö normalt ständigt tillhandahåller åt en art, till exempel som skydd eller för födosök (Naturvårdsverket, 2009). Bedömningen av kontinuerlig ekologisk funktion görs utifrån vilken art det gäller, då olika arter är olika känsliga för olika typer av påverkan och har olika möjligheter till anpassningar till störningar. Bedömningen behöver inte bara inkludera platsen för verksamheten utan även omgivande landskap.

Steg 3: Konsekvensbedömning

Tredje steget är en bedömning om arterna ska kunna bibehålla eller återfå en långsiktigt tillfredställande populationsnivå om den planerade exploateringen genomförs. Bedömningen görs för varje art som utreds. I bedömningen ses lokal förekomst i relation till regional och nationell bevarandestatus.

Steg 4: Förslag på skyddsåtgärder och försiktighetsåtgärder

I de fall det bedöms att en risk för påverkan på fåglars populationer finns eller om en risk finns att fågelbon skadas eller förstörs, så görs en bedömning om risken kan undvikas genom att vidta *skyddsåtgärder*. Skyddsåtgärder är de åtgärder som krävs för att undvika att förbuden i artskyddsförordningen aktualiseras i samband med verksamheten. Skyddsåtgärder kan vara populationsskyddande, syftande till att minimera påverkan på ett områdes kontinuerliga ekologiska funktion för arter. Exempel inkluderar att avsätta områden med lämplig biotop eller utveckla naturmarken så att denna biotop uppstår. Skyddsåtgärder kan också vara individskyddande, till exempel genom att undvika verksamhet under vissa perioder under året då fåglarna häckar. Utöver tvingande skyddsåtgärder rekommenderar Calluna även *försiktighetsåtgärder*. Försiktighetsåtgärder kan företas för att förbättra ett områdes ekologiska funktion för fåglar men är inte nödvändiga för att undvika förbud enligt artskyddsförordningen.

4. Resultat fågelinventering

4.1 Fågelinventering 2025

Totalt har 20 arter med någon form av häckningskriterier observerats i inventeringsområdet, eller i nära anslutning till inventeringsområdet på ett sätt som gör att observationen kan knytas till revir som troligen överlappar inventeringsområdet (lämplig häckningsbiotop). Av de 20 fågelarterna räknas 9 till prioriterade fågelarter. En uppskattning av plats och antal av fåglarnas revir i inventeringsområdet visas på kartan i figur 3 (prioriterade arter) och figur 4 (icke-prioriterade arter).

Kolumnen med häckningskriterium i tabell 2 nedan hänvisar till det säkraste häckningskriteriet som noterats för respektive art under inventeringen. Det finns 20 olika kriterier (*möjlig-trolig-säker*), se detaljer i bilaga 1.

Tabell 2. Fågelarter från inventeringen som bedöms häcka i inventeringsområdet, presenterade i bokstavsordning. **Häckningsbiotop** syftar på den biotoptyp som arten har påträffats i vid inventeringsområdet. I kolumnen **Övrig kommentar**: Rödlistningskategori utgår från 2020 års bedömning. -50% = ≥ 50% populationsnedgång under perioden 1980–2018. FD = fågeldirektivet, hänvisar till arter markerade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen. Information om häckningstid har tagits från Naturvårdsverket (2009).

Art*	Häcknings-kriterium	Antal revir	Häckningsbiotop	Övrig kommentar
Björktrast ***Turdus pilaris***	Trolig häckning (8)	1–3	Trädgårdar, parkmiljöer	Rödlistad (NT). Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 20 augusti.
Blåmes *Cyanistes cyaneus*	Säker häckning (16)	3–4	Trädgårdar, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 20 juli.
Fiskmås ***Larus canus***	Säker häckning (13)	1–3	Byggnader	Rödlistad (NT). Häckningstid i Mellansverige: 11 april – 20 augusti.
Gråsparv ***Passer domesticus***	Säker häckning (14)	14–21	Byggnader, trädgårdar, buskmark	-50%. Häckningstid i Mellansverige: 11 april – 20 augusti.
Grönfink ***Chloris chloris***	Trolig häckning (6)	3–5	Trädgårdar, parkmiljöer, buskmark	Rödlistad (EN). Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 10 augusti.
Kaja *Coloeus monedula*	Säker häckning (14)	4–7	Byggnader	Häckningstid i Mellansverige 11 april – 31 juli.
Koltrast *Turdus merula*	Möjlig häckning (2)	0–1	Trädgårdar, parkmiljöer, buskmark	Häckningstid i Mellansverige: 21 mars – 20 augusti.
Kråka ***Corvus corone cornix***	Trolig häckning (5)	1	Trädgårdar, parkmiljöer	Rödlistad (NT). Häckningstid i Mellansverige: 21 mars – 10 augusti.
Näktergal ***Luscinia luscinia***	Möjlig häckning (2)	0–1	Buskmark	-50%. Häckningstid i Mellansverige: 21 maj – 20 juli.
Nötväcka *Sitta europaea*	Möjlig häckning (2)	0–1	Skog	Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 10 juli.
Pilfink *Passer montanus*	Säker häckning (13)	2	Trädgårdar, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 20 juli.

Art*	Häcknings-kriterium	Antal revir	Häckningsbiotop	Övrig kommentar
Ringduva *Columba palumbus*	Säker häckning (13)	5–8	Trädgårdar, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 11 mars – 30 september.
Skata *Pica pica*	Säker häckning (13)	4–5	Trädgårdar, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 31 juli.
Steglits *Carduelis carduelis*	Möjlig häckning (2)	0–3	Trädgårdar, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 20 augusti.
Svarthätta *Sylvia atricapilla*	Trolig häckning (5)	1	Trädgårdar, parkmiljöer, buskmark	Häckningstid i Mellansverige: 11 maj – 20 augusti.
Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca*	Möjlig häckning (3)	0–2	Trädgårdar, parkmiljöer	Rödlistad (NT). Häckningstid i Mellansverige: 11 maj – 10 augusti.
Sädesärla *Motacilla alba*	Säker häckning (13)	2–3	Trädgårdar, parkmiljöer, byggnader	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 31 augusti.
Talgoxe *Parus major*	Säker häckning (16)	4–5	Trädgårdar, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 10 augusti.
Tornseglare *Apus apus*	Säker häckning (14)	2–3	Byggnader	Rödlistad (EN), -50%. Häckningstid i Mellansverige: 21 maj – 31 augusti.
Ärtsångare *Curruca curruca*	Trolig häckning (5)	1	Buskmark	Rödlistad (NT). Häckningstid i Mellansverige: 11 maj – 10 augusti.

***Prioriterade arter** synliggörs extra i tabellen med fetstil i artnamnet.

4.1.1. Övriga observationer

De följande arterna har observerats i inventeringsområdet under inventeringen 2025, men häckar med stor sannolikhet inte inom inventeringsområdet baserat på observationer i fält: gröngöling, lärkfalk, silltrut, skrattmås, stare, stenknäck, större hackspett och tamduva. Dessa arter besökte området mer eller mindre tillfälligt (gröngöling, lärkfalk, stenknäck) eller mer regelbundet men endast som födosöksmiljö (silltrut, skrattmås, stare, större hackspett, tamduva).

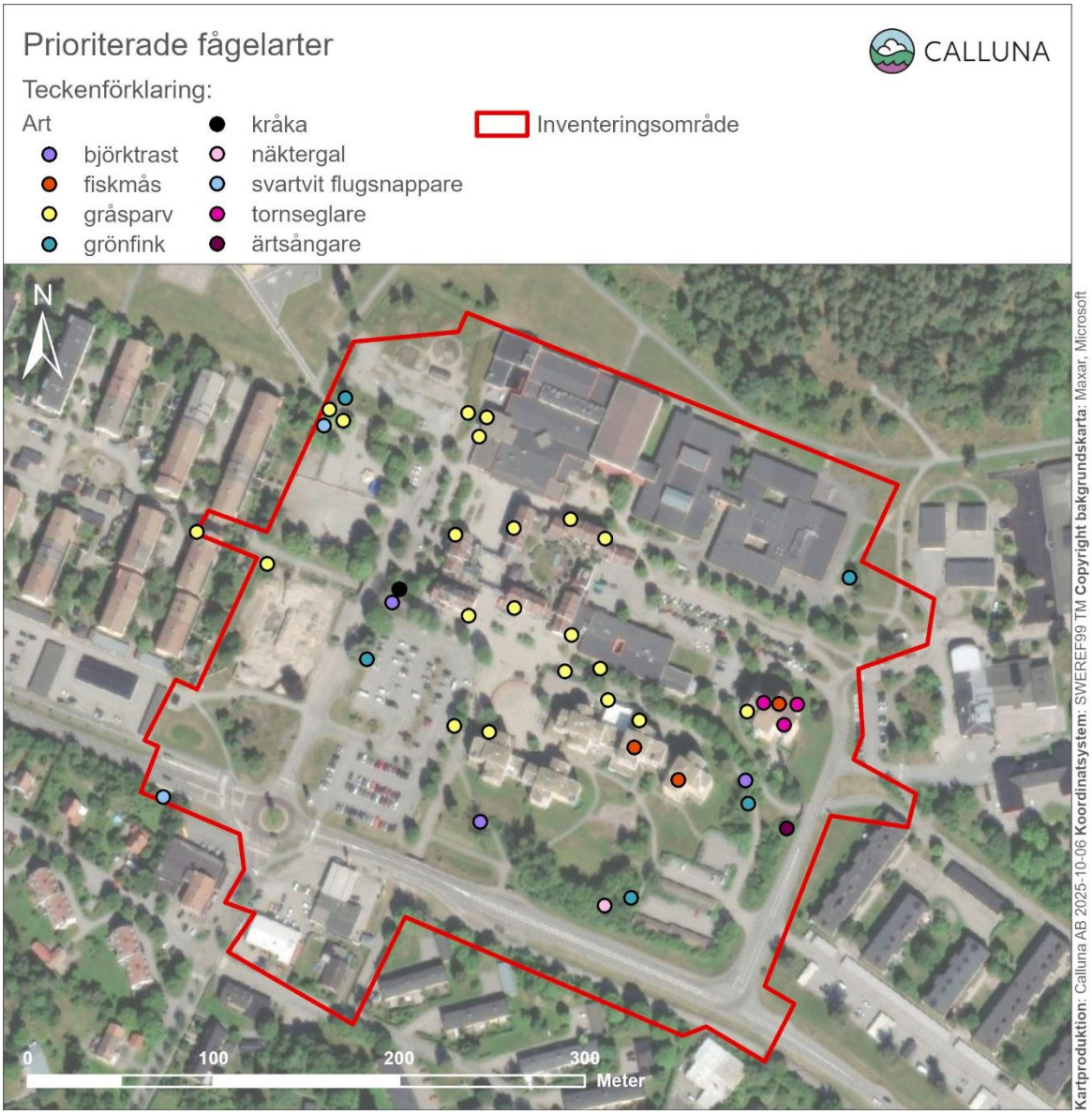

Figur 3. Karta över prioriterade fågelarter från inventeringen 2025 (rödlistade, ≥ 50% minskning 1980–2018, bilaga 1 fågeldirektivet). Kartmarkeringarna motsvarar platser där fåglar bedömts ha revir, och ska läsas som en subjektivt viktad mittpunkt, ett centrum, av en fågelarts revir.

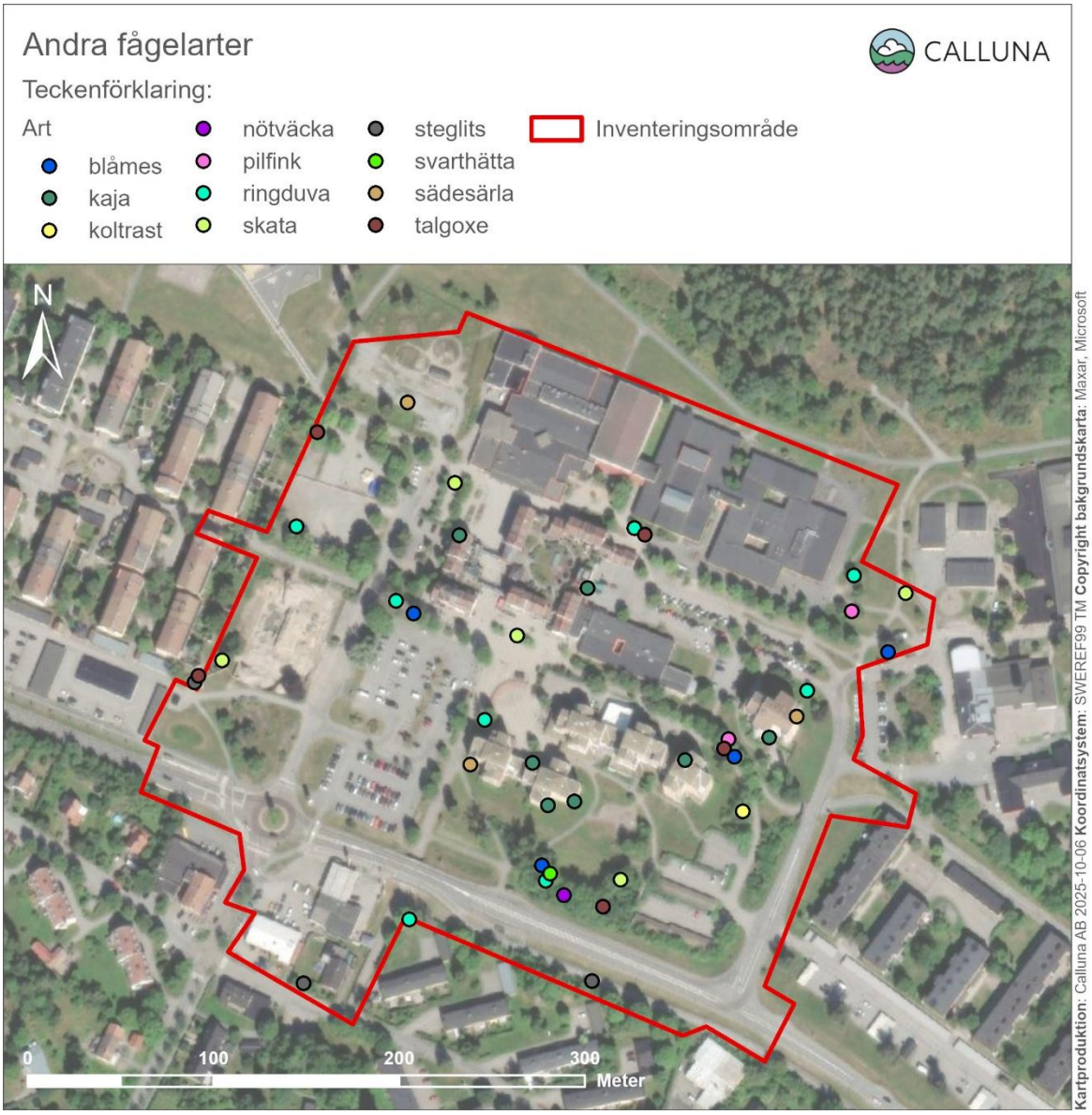

Figur 4. Karta med övriga fågelarter från inventeringen 2025. Kartmarkeringarna motsvarar platser där fåglar bedömts ha revir, och ska läsas som en subjektivt viktad mittpunkt av en fågelarts revir.

4.2 Tidigare fynd (utdrag från Artportalen)

Som komplement till inventeringen har ett utsök gjorts i Artportalen av alla fågelobservationer i inventeringsområdet, samt en buffertzon på 1500 m, under perioden 2000–2025 (2025-09-22). Sökningen gav 5556 träffar av 167 arter, varav 147 arter inte observerats som häckfågel under inventeringen (SLU ArtDatabanken 2025a; Bilaga 2). Av dessa bedöms 26 arter även möjligtvis ha lämplig häckningsbiotop vid inventeringsområdets stadsmiljöer och grönytor (Tabell 3). De övriga 121 arterna har observerats endast under sträck- eller vintertid, har endast lämplig häckningsbiotop utanför inventeringsområdet i buffertzonen, eller bedöms av andra skäl vara tillfälliga besökare utan möjlig knytning till inventeringsområdet som häckningsmiljö.

Tabell 3. Tidigare observerade fågelarter i utsöksområdet (d.v.s. inventeringsområdet med 1500 m buffertzon), vilka inte påträffades under inventeringen 2025 men bedöms ha häckningshabitat i området, presenterade i bokstavsordning. **Antal** syftar på det totala antalet observationer i området i Artportalens databas. **Senast** hänvisar till det år arten har senast observerats i området. **Häckningsbiotop** syftar på den biotoptyp som arten skulle kunna påträffas i vid inventeringsområdet. I kolumnen **Övrig kommentar**: Rödlistningskategori utgår från 2020 års bedömning. -50% = ≥ 50% populationsnedgång under perioden 1980–2018. FD = fågeldirektivet, hänvisar till arter markerade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen. Information om häckningstid har tagits från Naturvårdsverket (2009).

Art*	Högst häcknings-kriterium	Antal	Senast	Häcknings-biotop	Övrig kommentar
Bofink *Fringilla coelebs*	Säker häckning (13)	118	2025	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige 11 april – 31 juli.
Gransångare *Phylloscopus collybita*	Möjlig häckning (3)	9	2025	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 11 maj – 10 augusti.
Grå flugsnappare *Muscicapa striata*	Säker häckning (16)	9	2021	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 maj – 20 augusti.
Gråtrut ***Larus argentatus***	Möjlig häckning (1)	70	2025	Tak	Rödlistad (VU). -50%. Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 20 augusti.
Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*	Möjlig häckning (3)	15	2025	Parkmiljöer, trädgårdar	Häckningstid i Mellansverige: 11 april – 20 augusti.
Härmsångare *Hippolais icterina*	Möjlig häckning (3)	4	2023	Busksnår	Häckningstid i Mellansverige: 1 juni – 20 augusti.
Järnsparv ***Prunella modularis***	Möjlig häckning (3)	7	2022	Busksnår, trädgårdar, parkmiljöer	-50%. Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 20 augusti.
Ladusvala *Hirundo rustica*	Möjlig häckning (2)	14	2024	Byggnader	Häckningstid i Mellansverige: 1 maj – 31 augusti.
Lövsångare *Phylloscopus trochilus*	Möjlig häckning (3)	57	2025	Busksnår, Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 11 maj – 10 augusti.
Nötskrika *Garrulus glandarius*	Möjlig häckning (1)	53	2024	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 11 april – 20 augusti.
Rödhake *Erithacus rubecula*	Säker häckning (19)	63	2025	Busksnår, trädgårdar, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 20 augusti.
Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*	Säker häckning (16)	41	2025	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 1 maj – 10 augusti.
Silltrut ***Larus fuscus fuscus***	Möjlig häckning (2)	8	2025	Tak	Rödlistad (VU). Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 20 augusti.
Skogsduva ***Columba oenas***	Möjlig häckning (1)	14	2024	Parkmiljöer	-50%. Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 30 september.
Sparvhök *Accipiter nisus*	Möjlig häckning (1)	111	2025	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 31 augusti.
Stare ***Sturnus vulgaris***	Säker häckning (20)	36	2025	Parkmiljöer	Rödlistad (VU). -50%. Häckningstid i Mellansverige: 21 mars – 30 juni.

Art*	Högst häcknings-kriterium	Antal	Senast	Häcknings-biotop	Övrig kommentar
Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*	Säker häckning (13)	48	2025	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 10 augusti.
Strandskata *Haematopus ostralegus*	Möjlig häckning (1)	24	2024	Tak	Rödlistad (NT). -50%. Häckningstid i Mellansverige: 21 april – 20 augusti.
Större hackspett *Dendrocopos major*	Säker häckning (19)	89	2025	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 21 mars – 20 juli.
Taltrast *Turdus philomelos*	Möjlig häckning (3)	16	2024	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 20 augusti.
Tamduva *Columba livia*	Möjlig häckning (2)	39	2025	Byggnader	Häckningstid i Mellansverige: 21 mars – 30 september.
Tornfalk *Falco tinnunculus*	Säker häckning (20)	68	2025	Byggnader, parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 10 augusti.
Trädgårdssångare *Sylvia borin*	Säker häckning (13)	30	2025	Busksnår	Häckningstid i Mellansverige: 21 maj – 20 augusti.
Trädkrypare *Certhia familiaris*	Möjlig häckning (2)	20	2024	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 1 april – 10 augusti.
Trädpiplärka *Anthus trivialis*	Möjlig häckning (3)	11	2021	Parkmiljöer	Häckningstid i Mellansverige: 1 maj – 10 augusti.
Törnsångare *Curruca communis*	Säker häckning (16)	46	2025	Busksnår	Häckningstid i Mellansverige: 11 maj – 10 augusti.

***Prioriterade arter** synliggörs extra i tabellen med fetstil i artnamnet.

4.3 Planområdets funktion för häckande fåglar

4.3.1. Grönytor och träd

Inom planområdet ligger ett fåtal mindre grönytor med gräsmatta, buskar och träd. Kortklippta gräsmattor utgör födosöksmiljö till bl.a. stare, björktrast, sparvar, silltrut och måsar, medan täta buskar och trädalléer ger födosöks- och häckningsmöjligheter för bl.a. kråka, ringduva och olika småfåglar inklusive gråsparv (figur 5). I sydöstra hörnet av planområdet, längs med Enköpingsvägen, finns dessutom en triviallövskogsdunge med relativt tätt buskskikt. Denna skogsdunge har, landskapligt sett, särskilt betydelse som häckningsmiljö för områdets lokala småfågelarter.

Enligt planförslaget (figur 2) kommer en stor del (dock inte alla) av områdets träd att tas ner, och ska triviallövskogsdungen längs med Enköpingsvägen tas bort och ersättas av en rad bostadshus. Buskar och gräsmattor kommer att finnas kvar, framför allt som trädgårdsmiljöer vid de planerade bostadshus, men också som parkmiljö i områdets nordvästra hörn.

4.3.2. Byggnader

En stor del av planområdet är bebyggd. Byggnader fungerar som häckningsbiotop för gråsparv och kaja som hittar boplatser vid olika håligheter på byggnaderna, t.ex. vid takrännor eller under tegelpannor (figur 6). Höga fristående flervåningshus i området skapar dessutom boplatser för tornseglare, så länge det finns lämpliga håligheter vid taket. Till slut utgör de platta taken lugna häckningsplatser till fiskmås och möjligtvis även sädesärla.

Enligt planförslaget (figur 2) kommer de befintliga flervåningshusen i området att stå kvar. En byggnad centralt i området samt en bensinstation med bilverkstad i södra delen av området ska rivas. Ett stort antal nya bostadshus planeras att byggas.

Figur 5. Miljöbild från planområdet. Trädalléer är födosöks- och häckningsmiljö för till exempel kråka, ringduva och olika småfåglar. Byggnaderna ger häckningsmöjligheter till kaja och gråsparv. Täta buskar och gräsmattor är födosöksmiljö för bl.a. gråsparv och pilfink där dessa arter letar efter frön och småkryp.

Figur 6. Ett flervåningshus i planområdet med tegeltak där gråsparv och tornseglare häckar i utrymmen under taktegel. Detta flervåningshus kommer, enligt det nuvarande planförslaget, att stå kvar.

5. Resultat artskyddsutredning

5.1 Bedömning av underlaget

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa eller miljön mot skada eller olägenhet (det så kallade kunskapskravet). Hur mycket kunskap som kan anses motiverat att inhämta ska ställas i relation till sannolikheten för att verksamheten eller åtgärden kan komma att ha en konsekvens för hälsa och/eller miljö. Om särskilt känslig eller värdefull natur, hotade/fridlysta arter riskerar att påverkas så är kravet på kunskap högre ställt än om det gäller mer trivial natur eller vanligt förekommande arter (Naturvårdsverket, 2025).

Sammantaget bedömer Calluna att den kunskap som finns gällande fåglar vid Bro torg är tillräcklig för att det ska anses att kunskapskravet i miljöbalken är uppfyllt. Med hjälp av den inhämtade kunskapen från området är det möjligt att på ett korrekt sätt bedöma risken för påverkan på fågelfaunan i samband med den planerade verksamheten. Det är också möjligt att använda underlaget för att föreslå lämpliga och effektiva skyddsåtgärder och försiktighetsmått som undviker och minimerar risken för påverkan.

5.2 Avgränsning av arter inför artskyddsutredning

Inom området för kunskapsinhämtning vid Bro torg (d.v.s. planområdet inklusive buffertzon på 1500 m) har totalt **167** fågelarter noterats; dessa utgör utredningsområdets *bruttolista* (Bilaga 1). Fynden härstammar från Callunas häckfågelinventering samt uttag från SLU ArtDatabanken. Då uttaget gjordes med en buffertzon som inkluderar våtmarker, skog och jordbrukslandskap står även arter som inte har livsmiljöer i det rent urbana planområdet på bruttolista. I ett första led avfärdades **121** arter som inte riskerar att påverkas av den planerade

verksamheten. Detta gäller arter som saknar livsmiljöer i planområdet eller förekommer inte som häckfågel i regionen (tillfälliga besökare). De resterande **46** fågelarter utgör utredningsområdets *nettolista*, vilken inkluderar arter som påträffades under häckfågelinventeringen samt arter som har påvisad historisk förekomst i inventeringsområdets buffertzon och har dessutom potentiellt livsmiljöer inom planområdet.

Nettolistan inkluderar **31** vanliga fågelarter med nationellt och regionalt stora, livskraftiga populationer (icke-prioriterade arter i tabell 2–3). Dessa arter utreds inte i detalj då det anses att deras populationer inte kommer att påverkas av den planerade verksamheten. Däremot berörs även dessa arter av individskyddet som 4 § artskyddförordningen innebär, d.v.s. förbuden att avsiktligt döda eller skada fåglar eller förstöra deras bon (EU-dom mål C-784/23).

De resterande **15** arterna av nettolistan är de arter som bör prioriteras i artskyddet enligt Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens rekommendation (2022): arter som är rödlistade, har minskat med minst 50% sedan 1980 och/eller är upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet. För dessa arter är det inte självklart att påverkan på populationsnivå kan undvikas enbart genom allmänna skyddsåtgärder och krävs artspecifik utredning. För detaljplanområdet vid Bro torg gäller detta följande arter som utreds mer genomgående i nästa avsnitt: *björktrast, fiskmås, gråsparv, gråtrut, grönfink, järnsparv, kråka, näktergal, silltrut, skogsduva, stare, strandskata, svartvit flugsnappare, tornseglare* och *ärtsångare.* Vissa av arterna på nettolistan har inte konstaterats som häckfågel inom planområdet och inte heller i Bros urbana miljöer, men skulle kunna häcka, för att förekomst i buffertzonen är påvisad och att lämpligt habitat finns inom planområdets gränser. Dessa arter med endast hypotetisk häckningsförekomst behandlas på ett mer koncist sätt: gråtrut, järnsparv, silltrut, skogsduva, strandskata.

5.3 Alla fågelarter

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär att det är otillåtet att avsiktligt döda eller skada fåglar eller förstöra deras bon under verksamhet. Förbudet gäller även åtgärder som inte har för avsikt att döda, skada eller förstöra men där verksamhetsutövaren godtagit risken för detta.

Slutsats: Calluna bedömer att förbud enligt 4 § artskyddsförordningen utlöses avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under verksamhet. Den skyddsåtgärd som behövs är att all verksamhet som innebär att häckningsplatser och bon skulle kunna förstöras (t.ex. nedrivning av byggnader och nedtagning av träd och buskar under genomförandet) sker utanför fåglarnas häckningstid, sammanlagt från 11 mars till 30 september (Naturvårdsverket 2009; tabell 2–3).

5.4 Prioriterade fågelarter med påvisad knytning till planområdet

5.4.1. Björktrast (*Turdus pilaris*)

5.4.1.1. Ekologi och utbredning

Björktrast häckar allmänt i hela Sverige. Arten förekommer oftast i närheten av människor i skogrik miljö: i trädklätt odlat landskap, i parkmiljöer eller till och med i rent urbana miljöer, men kan även häcka i mer naturliga skogsmiljöer så länge det finns tillgång till öppna födosöksmarker (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Björktrastar bygger risbon i grenklykor i olika typer av träd. Klena parkträd räcker. I miljöer med god tillgång till föda befinner sig ofta flera bon i relativ närhet av varandra, så att arten häckar i lösa kolonier som skydd mot kråkor och andra predatorer (Ottosson m.fl., 2025). Björktrast äter främst maskar och insekter under häckningstid men byter till frukter och bär under sträck- och vintertid (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Björktrast är en kortdistansflyttare med övervintringsareal i kontinentala Europa och södra Sverige. Under mildra vintrar övervintrar många björktrastar i Sverige. Perioder där arten häckar eller har osjälvständiga ungar sträcker sig från april till augusti, och arten producerar en eller två kullar om året med 4–6 ägg (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.1.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av björktrast uppskattas till 590 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som nära hotad (NT, bedömning 2020) på grund av en kraftig sentida populationsminskning. Minskningen pågår fortfarande och uppgick till 30% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024), framför allt i landets södra hälften där artens population har halverats under 2010-talet. Långvarigt har arten dock ökat i landet; ökningen uppgick till 100% (50–150%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025). Det långsiktiga populationsförloppet av björktrast i Sverige kännetecknas alltså av påtagliga fluktueringar och en kraftig sentida minskning.

I Stockholms län uppskattas populationen till 11 000 (6 000–16 000) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en gynnsam bevarandestatus (Roos & Rubene, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades minst ett och högst tre revir av björktrast inom planområdet. Arten har dessutom regelbundet rapporterats med häckningsindikation utanför planområdet: bl.a. i tätorterna Bro, Brunna och Kungsängen, och vid gårdsmiljöer i jordbrukslandskapet söder om Bro. Arten är relativt anspråkslös och stora ytor lämplig häckningsmiljö (d.v.s. grönytor med träd i urban miljö) finns i anslutning till planområdet (SLU ArtDatabanken, 2025c).

5.4.1.3. Bedömning

Områdets kontinuerliga ekologiska funktion för björktrast kommer inte att påverkas på ett ingripande sätt, även om grönytorna med björktrastrevir ska tas i anspråk. Detta för att liknande grönytor med träd kommer att finns kvar i anslutning till planområdet. Dessutom har björktrast en relativ stor lokal population som riskerar inte att påverkas negativt av ett eventuellt försvinnande av ett till tre revir.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av björktrasten innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 1 april – 20 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på björktrastens population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet av planen. Den skyddsåtgärd som behövs är att röjning eller nedtagning av buskar och träd sker utanför björktrastens häckningstid (tabell 4).

5.4.2. Fiskmås (*Larus canus*)

5.4.2.1. Ekologi och utbredning

Fiskmås häckar allmänt vid kuster och sjöar i hela Sverige, ofta i kolonier, ibland solitärt. I urbana miljöer häckar arten vanligtvis på byggnader, och inte nödvändigtvis nära vatten (Ottosson m.fl., 2025). Fiskmås är i urbana miljöer en opportunistisk allätare, men i mer naturliga miljöer äter arten framför allt fisk och skaldjur (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Arten kan födosöka relativt långt bort från häckningslokalerna, och reagerar snabbt och opportunistiskt på tillfällig närvaro av föda (t.ex. nyskördade åkrar).

Fiskmås är en kortdistansflyttare med övervintringsareal längs med västra Europas och södra Sveriges kuster. Perioder där arten häckar eller har osjälvständiga ungar sträcker sig från april till augusti, och arten producerar en kull om året med oftast tre ägg (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.2.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av fiskmås uppskattas till 99 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som nära hotad (NT, bedömning 2020) på grund av en ganska kraftig populationsminskning. Enligt de sista beräkningarna har minskningen dock upphört det senaste decenniet, och en ökning på 8% har noterats mellan 2013 och 2022 (ej statistiskt signifikant; Wirdheim & Green, 2024). Långvarigt har arten minskat i landet.

Minskningen uppgick till 43% (35–50%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025). Det långsiktiga populationsförloppet av fiskmås i Sverige kännetecknas alltså av en långvarig minskning som numera har avstannats.

I Stockholms län uppskattas populationen till 12 000 (8 000–16 000) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en gynnsam bevarandestatus (Roos & Rubene, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades minst ett och högst tre revir av fiskmås inom planområdet. Arten häckar på taken av vissa flerbostadshus i planområdet. Arten har dessutom regelbundet rapporterats med häckningsindikation utanför planområdet. Ett fåtal rapporter finns från Bro och Brunna tätorter där arten sannolikt häckar på tak. Den klart största och viktigaste förekomsten av fiskmås i närheten av planområdet är dock vid Mälarens strandmiljöer och öarna (närmast två kilometer söder om planområdet), där arten är vanlig och stora kolonier finns (SLU ArtDatabanken, 2025c).

5.4.2.3. Bedömning

Arten häckar på tak på några flerbostadshus i området. Om dessa byggnader skulle rivas skulle ett fåtal fiskmåsrevir försvinna. Områdets kontinuerliga ekologiska funktion för fiskmås skulle dock knappast påverkas då lämpliga tak med häckningsmöjligheter kommer att finnas kvar i området, eller till och med nybyggas. Dessutom påverkas inte fiskmåsens lokala kärnpopulation, som ligger ett par kilometer söder om planområdet vid Mälarens kustmiljöer och skär.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av björktrasten innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 11 april – 20 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på fiskmåsens population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att nedrivning av byggnader sker utanför fiskmåsens häckningstid.

5.4.3. Gråsparv (*Passer domesticus*)

5.4.3.1. Ekologi och utbredning

Gråsparv häckar spridd genom landet men alltid i anslutning till mänsklig bebyggelse, och något vanligare i tätorter som är belägna i landets öppnare jordbrukslandskap. Skog undviks. Arten häckar vanligtvis på byggnader, t.ex. under takpannor, i takrännor eller andra möjliga håligheter som finns; men äldre byggnader med sluttande tak och takpannor föredras (Indykiewicz, 1991; Anderson, 2006; Shaw m.fl., 2008). Bon kan även tillfälligt byggas i täta buskar eller opportunistiskt på olika märkliga ställen som ger åtminstone ett visst skydd (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Ofta häckar arten i närheten av andra häckande gråsparvar i lösa kolonier (Anderson, 2006), och sjungande revirhävdande hanar kan då ses på utsiktsposter inom ett par meter av varandra (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Även födosök sker i närheten av människor, ofta i sociala grupper, och arten är opportunistisk i sina födosöksvanor (Anderson, 2006; SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Gråsparv är en stannfågel. Perioder där arten häckar eller har osjälvständiga ungar sträcker sig från april till augusti. Arten producerar två eller tre kullar om året med oftast 4–6 ägg (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.3.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av gråsparv uppskattas till 450 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten har långvarigt starkt minskat; minskningen uppgick till 72% (67–77%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025). Då minskningstakten avtog påtagligt under decennierna kring sekelskiftet är arten i dagsläget inte rödlistad. Det

sentida populationsförloppet är relativt oklart på grund av att arten är relativt svårinventerad; en minskning av 22% har rapporterats mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024), men andra källor utgår från att artens population har varit stabil sedan sekelskiftet upp till nu (Ottosson m.fl., 2025). Det långsiktiga populationsförloppet av gråsparv i Sverige kännetecknas alltså av en kraftig långvarig minskning som upphört, med en viss osäkerhet om populationens läge nu.

I Stockholms län uppskattas populationen till 30 000 (20 000–40 000) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en gynnsam bevarandestatus (Roos & Rubene, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades 14 till 21 revir av gråsparv inom planområdet; gråsparv var därmed den vanligaste häckfågelarten i området. Arten häckar i håligheter och andra skyddade lägen på byggnader som står i planområdet (t.ex. takrännor) och i täta buskar. Arten har dessutom regelbundet rapporterats i större antal med häckningsindikation utanför planområdet: bl.a. i tätorterna Bro, Brunna och Kungsängen, och vid gårdsmiljöer i jordbrukslandskapet söder om Bro. Baserat på rapporterade fynd av gråsparv i Artportalen så finns det ett stort antal lämpliga byggnader för häckning utanför planområdet i Upplands-Bros tätorter och gårdsmiljöer (SLU ArtDatabanken, 2025c).

5.4.3.3. Bedömning

Ett stort antal gråsparvsrevir påträffades inom planområdet, även vid byggnader som kommer att rivas enligt detaljplanförslaget (till exempel den nuvarande vårdcentralen). Denna potentiella förlust av gråsparvsrevir kommer i och för sig knappast att påverka lokalens kontinuerliga ekologiska funktion för gråsparv, då många äldre byggnader finns även i planområdets omgivningar där även gråsparv har observerats. Däremot har gråsparvens minskning sedan 1980 (som förvisso har upphört) styrts just av att äldre hus ersatts med nya byggnader utan häckningsmöjligheter för småfåglar (Shaw m.fl., 2008; Rosin m.fl., 2020). Detta innebär en glidande skala, där varje enstaka angrepp på områdets kontinuerliga ekologiska funktion för gråsparv genom att ’uppdatera’ äldre hus inte gör en stor skillnad men där många sådana exploateringar över tid skulle kunna resultera i att Bro tätort tappar funktion för gråsparven helt. Effekten förvärras av det faktum att gråsparv gärna häckar socialt i lösa kolonier (Anderson, 2006). Tappar ett område bärkraft för ett större antal gråsparvsrevir p.g.a. modernisering så blir det område som fortfarande har häckningshabitat ändå mindre attraktivt och funktionellt för de gråsparvar som finns kvar, på grund av minskad populationstäthet. Detta kallas för en Allee-effekt (d.v.s. ett positivt samband mellan populationstäthet och tillväxt vid låg populationstäthet; Angulo m.fl., 2017), och kan leda till att populationer försvinner på en raskare takt än förväntat baserat på tillgång till livsmiljö. Förbud enligt 4 § artskyddsförordningen riskerar alltså att utlösas om inte artspecifika skyddsåtgärder utförs.

Skyddsåtgärder för gråsparv är lättutförda och består i första hand av erbjudandet av alternativa boplatser. Om inte de nybyggda husen har sluttande tegeltak där lämpliga håligheter för gråsparvar under takpannorna finns, så kan fågelholkar anpassade för gråsparv eller tornseglare fungera som ersättning (Dulisz m.fl., 2022). Uppsättning av holkar för gråsparv har tidigare haft blandade resultat. Det har fungerat relativt bra som ersättningsåtgärd vid rivning av byggnader med gråsparvsbon (Dulisz m.fl., 2022; notera att gråsparvarna i denna studie föredrog tornseglarholkar över tillämpade gråsparvsholkar), men i andra studier har tillägg av holkar i gråsparvspopulationer inte lett till hög beläggning av holkarna och ökad häckningsframgång (von Post & Smith, 2015; Angelier & Brischoux, 2019), trots gråsparvens reputation som flexibel art som kan häcka i ett brett spektrum av artificiella håligheter (Indykiewics, 1991; Anderson, 2006). En rimlig förklaring till dessa blandade resultat är att gråsparvar i urbana miljöer ofta inte är begränsade av häckningsmöjligheter *per se*, utan av områdets integrerade bärkraft för en gråsparvspopulation, vilken även inkluderar födosöksmöjligheter. Det är därför viktigt att grönytor med (helst inhemska) buskar och gräsmattor ska finnas kvar vid Bro torg där sparvarna kan leta efter frön och småkryp (figur 5).

Tillämpade fågelholkar för gråsparv är kommersiellt tillgängliga. Då gråsparvar gärna häckar i lösa kolonier så rekommenderar Calluna att sätta upp minst sju holkar för varje byggnad med gråsparvshäckplatser som ersätts av en ny byggnad, i samråd med en fågelkunnig ekolog. Holkarna ska sättas upp i kluster av tre till fyra holkar

varje ställe med ungefär två meter distans mellan holkarna, på minst tre meters höjd på väggen helst strax under taket, inte i fullt soligt läge (von Post & Smith, 2015; Angelier & Brischoux, 2019; Dulisz m.fl., 2022). Hänsyn bör tas att rovdjur (t.ex. katter) inte kan nå holkarna genom att klättra ner från taket. Holkarna ska rensas ungefär vartannat år under hösten för att minska risken att parasiter och sjukdomar blir problem.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av gråsparven innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 11 april – 20 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att verksamheten riskerar att påverka gråsparvens lokala population, och att skyddsåtgärder krävs för att undvika förbud enligt 4 § artskyddsförordningen (tabell 4).

5.4.4. Grönfink (*Chloris chloris*)

5.4.4.1. Ekologi och utbredning

Grönfink förekommer över hela landet i olika halvöppna kulturpräglade miljöer, från igenväxande hyggen i skogsmark till det öppna jordbrukslandskapet och trädgårdsmiljöer i storstäder. Arten häckar i buskar, och vid lämpliga förutsättningar kan flera bon befinna sig inom kort distans från varandra (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Sjungande hanar flyger runt i ett stort område utan tydliga revir. Grönfink äter främst frön, bladknoppor, frukter och bär (t.ex. nypon är favorit), men ungarna födas med insekter (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Grönfink är en kortdistansflyttare som övervintrar i kontinentala Europa. Under mildra vintrar stannar de flesta grönfinkar dock kvar i Sverige, men blir i så fall mer eller mindre nomadiska, letande efter lokaler med frön eller bär. Perioder där arten häckar eller har osjälvständiga ungar sträcker sig från april till augusti. Arten producerar två eller tre kullar om året med oftast 4–5 ägg (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.4.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av grönfink uppskattas till 250 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som starkt hotad (EN, bedömning 2020) på grund av en kraftig sentida populationsminskning. Denna populationsminskning har orsakats av sjukdomen gulknopp, vilken har drabbat den svenska grönfinkspopulationen mycket hårt sedan 2010-talet (SLU ArtDatabanken 2025b). Långvarigt har arten minskat med 31% (24–38%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025), men denna siffra styrs helt av det sentida gulknoppsutbrottet. Minskningen uppgick till 45% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Det långsiktiga populationsförloppet av grönfink i Sverige kännetecknas alltså av stabilitet eller till och med ökning fram till 2010-talet, och sedan en plötslig och mycket kraftig minskning.

I Stockholms län uppskattas populationen till 21 000 (1 300–2 900) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en otillfredsställande bevarandestatus på grund av minskning (Roos & Rubene, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades tre till fem revir av grönfink spridd i (eller i nära anslutning till) planområdet. Arten rapporteras dessutom regelbundet med häckningsindikation utanför planområdet: bl.a. i tätorterna Bro, Brunna och Kungsängen, och vid gårdsmiljöer i jordbrukslandskapet söder om Bro. Baserat på rapporterade fynd av grönfink i Artportalen så är grönfink fortfarande väl utbredd och vanlig kring Bro (SLU ArtDatabanken, 2025c).

5.4.4.3. Bedömning

Grönfink har ett flertal revir i eller nära planområdet, och sannolikt häckar arten i täta buskar som finns här och var i området, kanske framför allt områdets sydöstra hörnet. Om detaljplanen vid Bro torg innebär att de nuvarande grönytor med grönfinksbon kommer att försvinna, så kommer ändå inte områdets kontinuerliga ekologiska funktion för grönfink att påverkas på ett ingripande sätt. Detta för att liknande grönytor med buskar

kommer att finns kvar i anslutning till planområdet. Dessutom har grönfink en relativt stor lokal population som inte riskerar att påverkas negativt av ett eventuellt försvinnande av ett mindre område med lämpligt habitat. Förvisso minskar arten, men detta beror på en sjukdom och inte på minskad tillgång till lämplig livsmiljö.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av grönfinken innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 april – 10 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på grönfinkens population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att röjning eller nedtagning av buskar och träd sker utanför grönfinkens häckningstid (tabell 4).

5.4.5. Kråka (*Corvus corone cornix*)

5.4.5.1. Ekologi och utbredning

Kråka häckar allmänt i halvöppna miljöer i hela Sverige, förutom i fjällen ovanför trädgränsen, ofta i närheten av människor. Sluten skog undviks, men däremot häckar arten vanligt i skogsbrynmiljöer, ofta i anslutning till jordbruksmark och mänsklig närvaro (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Även stads- och parkmiljöer utnyttjas vanligtvis så länge det finns lämpliga häckningsplatser. Kråka bygger ett risbo, oftast högt upp i ett träd med god utsikt omkring, men ibland även på olika antropogena strukturer såsom elstolpar eller byggnader. Det är ganska sällan att ett gammalt bo återanvänds från år till år (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Vanligtvis bygger kråkor ett nytt risbo varje år; gamla kråkbon utnyttjas ibland av andra fågelarter såsom hornuggla, tornfalk eller lärkfalk som inte bygger egna bon. Kråka är en opportunistisk allätare som födosöker gärna på åkermark och i stadsmiljöer (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Kråka var förr en kortdistansflyttare med övervintringsareal i kontinentala Europa, men numera övervintrar många kråkor i södra Sverige. Perioder där arten häckar eller har osjälvständiga ungar sträcker sig från april till juli, och arten producerar en kull om året med 3–6 ägg (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.5.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av kråka uppskattas till 160 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som nära hotad (NT, bedömning 2020) på grund av en ganska kraftig långvarig populationsminskning, men artens svenska population verkar ha stabiliserats på en lägre nivå under det senaste decenniet; arten har till och med ökat med 10% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Den långvariga populationsminskningen uppgick till 49% (43–53%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025).

I Stockholms län uppskattas populationen till 5 700 (3 500–7 900) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en gynnsam bevarandestatus (Roos & Rubene, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades ett revir av kråka inom planområdet. Arten rapporteras dessutom regelbundet med häckningsindikation utanför planområdet, framför allt i anslutning till urbana miljöer (tätorterna Bro, Brunna och Kungsängen) men också vid gårdsmiljöer i jordbrukslandskapet söder om Bro och vid Mälarens strand- och skärmiljöer. Baserat på rapporterade fynd av kråka i Artportalen så är kråka väl utbredd och vanlig kring Bro (SLU ArtDatabanken 2025c).

5.4.5.3. Bedömning

Kråka har ett revir i planområdet. Områdets kontinuerliga ekologiska funktion för kråka kommer att bibehållas, för att stora träd med häckningsmöjlighet kommer att finnas kvar och även födosöksmöjligheter kommer att finnas kvar i områdets urbana miljö.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av kråkan innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 mars – 10 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på kråkans population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att röjning eller nedtagning av buskar och träd sker utanför kråkans häckningstid (tabell 4).

5.4.6. Näktergal (*Luscinia luscinia*)

5.4.6.1. Ekologi och utbredning

Näktergal häckar i olika buskrika, oftast fuktiga insektsrika områden: sluten lövskog med välutvecklat buskskikt, igenväxande fuktängar, skogsbryn och ibland även urbana parkmiljöer. Arten har ett relativt begränsat utbredningsområde i Sverige där häckning sker regelbundet och starka förekomster finns, främst vid landets kustnära trakter men även i Mälardalen (Ottosson m.fl., 2025). Hanar sjunger för att attrahera en hona till häckningslokalen; när paret har formats så slutar hanen sjunga. Boet byggs på marken i täta buskar, gömt i hög vegetation. Arten är insektsätare (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Näktergal är en långdistansflyttare som övervintrar i södra Afrika och återvänder till sina mellansvenska häckningsplatser i andra hälften av maj. Häckning sker från maj till juli, och arten producerar en kull med 4–5 ägg (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.6.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av näktergal uppskattas till 27 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten har långvarigt starkt minskat; minskningen uppgick till 64% (60–68%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025). Populationsnivån har de senaste decennierna stabiliserats på en lägre nivå, och arten är i dagsläget inte rödlistad. Minskningen uppgick till 9% mellan 2013 och 2022 (ej statistiskt signifikant; Wirdheim & Green, 2024). Det långsiktiga populationsförloppet av näktergal i Sverige kännetecknas alltså av en kraftig långvarig minskning som numera har upphört.

I Stockholms län uppskattas populationen till 2 000 (1 500–2 500) par (Ottosson m.fl., 2025). Näktergalens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en dålig bevarandestatus på grund av lokal minskning och lågt antal observationer (Rubene & Roos, 2023). Näktergal har dock betydligt starkare förekomster längs med Mälarens kustzoner än inom Stockholms stadsgränser (SLU ArtDatabanken 2025b), och artens bevarandestatus i Upplands-Bro kan vara betydligt bättre än den i Stockholms stad.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades möjligen ett revir av näktergal inom planområdet, i en liten triviallövskogsdunge i södra delen av området där en individ hördes lockande vid ett inventeringsbesök. Arten rapporteras då och då från urbana miljöer vid och kring Bro, men har sina starkaste förekomster i området vid Mälarens fuktiga strandängar och -skogar som utgör artens lokala kärnutbredningsområde (SLU ArtDatabanken 2025c).

5.4.6.3. Bedömning

Om detaljplanen vid Bro torg innebär att triviallövskogsdungen i sydvästra delen av området kommer att försvinna, så drabbas lokalen av det möjliga näktergalreviret. Detta skulle dock inte komma att påverka lokalens kontinuerliga ekologiska funktion för näktergal på ett ingripande sätt. Triviallövskog med ett tätt buskskikt finns på fler platser kring planområdet. Dessutom är näktergalens eventuella förekomst i Bro tätort en relativt obetydlig utpost av den stora och viktiga populationen vid Mälarens strandzon.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av näktergalen innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 maj – 20 juli (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på näktergalens population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att röjning eller nedtagning av buskar och träd sker utanför näktergalens häckningstid (tabell 4).

5.4.7. Svartvit flugsnappare (*Ficedula hypoleuca*)

5.4.7.1. Ekologi och utbredning

Svartvit flugsnappare häckar i skogs-, park-, eller trädgårdsmiljöer i hela Sverige och är en av landets vanligaste fågelarter. Arten är knuten till befintliga ihåligheter i döda eller levande träd som boplatser, i naturliga lägen oftast övergivna hackspettshål (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Tillgång till boplatser är ofta den begränsande faktorn för arten, men arten tar även fågelholkar och det är lätt att få arten att häcka på platser som annars inte skulle vara lämpliga genom att sätta ut holkar. Svartvit flugsnapparen är utpräglad insektsätare; arten jagar efter olika små flygande insekter som tas i flykt (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Svartvit flugsnappare är en långdistansflyttare som övervintrar i Afrika söder om Sahara och återvänder till sina mellansvenska häckningsplatser vid slutet av april. Häckning sker från maj till juli, och arten producerar en kull med 6–7 ägg (SLU Artdatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.7.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av svartvit flugsnappare uppskattas till 1 400 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som nära hotad (NT, bedömning 2020) på grund av en sentida populationsminskning. Det senaste decenniet minskar arten inte längre utan ökar, och ökningen uppgick till 28% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Långvarigt har populationen minskat relativt starkt; minskningen uppgick till 48% (44–52%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025). Det långsiktiga populationsförloppet av svartvit flugsnappare i Sverige kännetecknas alltså av en kraftig långvarig minskning som numera har upphört.

I Stockholms län uppskattas populationen till 70 000 (45 000–95 000) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en gynnsam bevarandestatus (Rubene & Roos, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Svartvit flugsnappare häckar möjligtvis i planområdet med upp till två revir, med två sjungande hanar vid områdets västra gräns. Arten är vanlig och vitt utbredd i Upplands-Bro kommun, och har rapporterats som häckfågel såväl i kommunens tätorter (Bro, Brunna, Kungsängen) som i kommunens skogs- och landsbygdsmiljöer (SLU ArtDatabanken, 2025c).

5.4.7.3. Bedömning

Svartvit flugsnappare har möjligtvis två revir i eller nära planområdet. Baserat på platserna där de möjliga reviren ligger så det är troligt att arten häckar i fågelholkar i trädgårdar på eller strax utanför planområdets västra gräns. Denna livsmiljö kommer sannolikt inte att tas i anspråk, och områdets kontinuerliga ekologiska funktion för svartvit flugsnappare kommer inte att påverkas.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av den svartvita flugsnapparen innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 11 maj – 10 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på den svartvita flugsnapparens population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att röjning eller nedtagning av buskar och träd sker utanför den svartvita flugsnapparens häckningstid (tabell 4).

5.4.8. Tornseglare (*Apus apus*)

5.4.8.1. Ekologi och utbredning

Tornseglare förekommer i hela Sverige och kan ses överallt under för- och högsommaren, jagande efter insekter i luften. För häckning är arten dock mer eller mindre knuten till mänsklig bebyggelse, helst äldre fristående hus med tegeltak där arten häckar i små utrymmen vid tegelpannorna (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Även speciellt utformade tornseglarholkar accepteras vid brist på lämpliga ihåligheter i byggnader. Ett mer ursprungligt häckningssätt för tornseglare är att utnyttja höga ihåliga träd som sticker ut ur skogens trädskikt, men detta sker nuförtiden nästan endast i norra delen av landet där lämpliga byggnader saknas (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Tornseglare tillbringar sitt liv nästan uteslutande flygande eller svävande i luften; endast för häckning kommer den ner till boplatsen. Då arten knappast har funktionella ben så behöver boplatserna vara högt uppe och med fri inflygningsväg, tornseglaren flyger med hög hastighet rakt in i boet. Födosök sker ibland långt bort från boet. Tornseglare kan flyga hundratals kilometer bort från boet för att undvika dåligt väder och hitta insektsrika luftar (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Arten är dock väldigt lokaltrogen när det gäller boplatserna, och återvänder till samma bo från år till år (Dulisz m.fl., 2022).

Tornseglare är långdistansflyttare som övervintrar i Afrika söder om ekvatorn. Arten återvänder till sina svenska häckningsplatser under maj, producerar en kull med 2–3 ägg, och lämnar landet så fort ungarna har blivit självständiga vid början av augusti (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.8.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av tornseglare uppskattas till 270 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som starkt hotad (EN, bedömning 2020) på grund av en mycket kraftig långvarig populationsminskning som beror på en ökande brist på lämpliga äldre byggnader som häckningsmiljö (Artfakta, 2025); minskningen pågår fortfarande och uppgick till 23% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Den långvariga populationsminskningen uppgick till 74% (70–78%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025). Det långsiktiga populationsförloppet av tornseglare i Sverige kännetecknas alltså av en kraftig och pågående minskning.

I Stockholms län uppskattas populationen till 18 000 (12 000–24 000) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en dålig bevarandestatus på grund av en fortgående minskning samt ökande brist på boplatser i nyrenoverade byggnader (Rubene & Roos, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades två till tre häckande par tornseglare inom planområdet. Arten häckar i ett högt flerbostadshus direkt söder och öster om den nuvarande vårdcentralen. Arten häckar spridd i anknytning till mänsklig bebyggelse i Upplands-Bro kommun, både i kommunens tätorter Bro, Brunna och Kungsängen och vid gårdsmiljöer i landsbygden (SLU ArtDatabanken 2025c).

5.4.8.3. Bedömning

Flervåningshuset där tornseglarparen häckar kommer enligt detaljplaneförslaget att stå kvar (Upplands-Bro kommun, 2024). Dess funktion för den hotade och starkt minskande tornseglare blir alltså oförändrad framöver, och inga ytterligare åtgärder krävs för att lindra påverkan på tornseglarens lokala population.

Om dock huset skulle rivas skulle häckningshabitat till tornseglare försvinna. Detta skulle i så fall även negativt påverka områdets kontinuerliga ekologiska funktion för tornseglare, då boplatstillgänglighet är den mest begränsande faktorn för tornseglare. I så fall skulle alltså åtgärder krävas för att undvika förbud enligt 4 § artskyddsförordningen. I fallet av tornseglare innebär detta att sätta upp tornseglarholkar på lämpliga höga ställen på de nya byggnader som ska byggas. Eventuella holkar bör sättas upp på minst tre meters höjd, med fri inflygningsväg, och inte i söderläge, helst i samråd med en fågelkunnig ekolog. Calluna bedömer att minst fem holkar skulle behövas för att kompensera för en eventuell förlust av boplatser, vilket i nuläget inte är aktuellt.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på en tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av tornseglaren innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 maj – 30 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på tornseglarens population, då arten är lokaltrogen och artens häckningsplats i planområdet inte kommer att påverkas enligt planförslaget. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att nedrivning av byggnader sker utanför tornseglarens häckningstid (tabell 4).

5.4.9. Ärtsångare (*Curruca curruca*)

5.4.9.1. Ekologi och utbredning

Ärtsångare förekommer i en stor del av Sverige i olika miljöer med täta buskar: skogsbryn med busksnår, trädgårdar, unga granplanteringar och igenväxande jordbruksmarker. Arten bygger ett bo gömt i en tät, helst taggig buske där hanen sjunger för att locka ner en hona till sitt revir (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Under sitt spel kan hanen täcka ganska stora avstånd, särskilt om busksnåret med reviret är en lång och linjär struktur i landskapet (Sovon, 2025). Så fort paret har formats slutar hanen ofta sjunga och då blir reviret svårupptäckt. Ärtsångare är insektsätare (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Ärtsångare är långdistansflyttare som övervintrar i Afrika söder om Sahara. Arten återvänder till sina svenska häckningsplatser under maj, producerar en kull med 4–5 ägg, och lämnar landet så fort ungarna har blivit självständiga i augusti (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.4.9.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av ärtsångare uppskattas till 250 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som nära hotad (NT, bedömning 2020) på grund av en sentida populationsminskning (Artfakta, 2025). Denna minskning har dock upphört det senaste decenniet, och numera ökar arten återigen i antal; ökningen uppgick till 47% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Långvarigt är arten mer eller mindre stabil i landet, och populationsförändringen mellan 1980 och 2018 har uppskattats till 0% (-22–7%) (Eionet, 2025). Det långsiktiga populationsförloppet av ärtsångare i Sverige kännetecknas alltså av fluktueringar kring en stabil långvarig trend.

I Stockholms län uppskattas populationen till 9 500 (6 000–13 000) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en dålig bevarandestatus på grund av en sentida minskning (Rubene & Roos, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Under häckfågelinventeringen 2025 noterades ett revir av ärtsångare inom planområdet. Arten är ganska vanlig och vitt utbredd i Upplands-Bro kommun, och har rapporterats som häckfågel såväl i kommunens tätorter (Bro, Brunna, Kungsängen) som i kommunens landsbygdsmiljöer, men undviker större skogsområden (SLU ArtDatabanken, 2025c). I Bro tätort finns ett relativt stort antal häckningsindikativa observationer strax söder om Enköpingsvägen, några hundratals meter bort från planområdet (SLU ArtDatabanken, 2025c).

5.4.9.3. Bedömning

Ärtsångaren har ett revir i planområdet, vid grönytorna i sydöstra delen av planområdet där täta buskar finns. I och med att ärtsångaren har goda förekomster utanför planområdet i Upplands-Bros landsbyggdsmiljöer men också i Bro tätort söder om Enköpingsvägen så kommer ett eventuellt försvinnande av ett revir inte påverka områdets kontinuerliga ekologiska funktion för ärtsångare.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på ett tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av ärtsångaren innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller

förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 11 maj – 10 augusti (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på ärtsångarens population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att röjning och nedtagning av buskar och träd sker utanför ärtsångarens häckningstid (tabell 4).

5.5 Prioriterade fågelarter med hypotetisk knytning till planområdet

5.5.1. Gråtrut (*Larus argentatus*)

Gråtrut har inte påträffats som häckfågel i planområdet under häckfågelinventeringen 2025, men har regelbundet rapporterats förbiflygande i eller nära planområdet. Arten har omfattande häckningsförekomster vid Mälarens strandmiljöer och öar några kilometer söder om planområdet, och häckar sannolikt även vid Lejondalssjön några kilometer nordost om planområdet. Häckning på tak inom planområdet är en hypotetisk möjlighet vilken dock aldrig har fastställts (SLU ArtDatabanken, 2025c).

Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på gråtrutens lokala population, i och med att artens lokala population med häckningsförekomsterna vid Mälarens småöar som kärnområde inte drabbas av planerna. Däremot skulle arten rimligtvis tillfälligt kunna häcka på tak inom planområdet, och utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet av planen. Den skyddsåtgärd som behövs är att nedrivning av byggnader sker utanför den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 1 april – 20 augusti (tabell 4).

5.5.2. Järnsparv (*Prunella modularis*)

Järnsparv har inte påträffats som häckfågel i planområdet under häckfågelinventeringen 2025, men har regelbundet rapporterats med häckningsindikation i närheten av planområdet. Arten förekommer sparsamt men spridd i närheten av Bro. Baserat på uppgifter i Artportalen så verkar järnsparv undvika tätorterna Bro, Brunna och Kungsängen som häckningslokaler, och häckar i stället i skogs- eller landsbyggdmiljöer där det finns täta buskar, häckar, eller granplanteringar (SLU ArtDatabanken, 2025c).

Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på järnsparvens lokala population, i och med att järnsparv lokalt inte föredrar urbana miljöer och har till högst obetydliga enstaka häckningar i Bro tätort. Däremot skulle arten rimligtvis tillfälligt kunna häcka inom planområdet, och utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet av planen. Den skyddsåtgärd som behövs är att röjning eller nedtagning av buskar och träd sker utanför den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 april – 20 augusti (tabell 4).

5.5.3. Silltrut (*Larus fuscus fuscus*)

Silltrut har inte påträffats som häckfågel i planområdet under häckfågelinventeringen 2025, men har regelbundet rapporterats förbiflygande i eller nära planområdet och har dessutom observerats tillfälligt födosökande i planområdet under inventeringen. Arten är lokalt och regionalt ganska sällsynt som häckfågel, men har då och då noterats häckande på öar och skär i Mälaren några kilometer söder om planområdet. Häckning på tak inom planområdet är en hypotetisk möjlighet vilken dock aldrig har fastställts. Det finns inga sentida rapporter i Artportalen av silltrut häckande på tak i Upplands-Bros tätorter (i Stockholm är detta dock vanligt; SLU ArtDatabanken 2025c).

Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på silltrutens lokala population, i och med att artens lokala population med häckningsförekomsterna vid Mälarens skär som lokalt kärnområde inte drabbas av planerna. Däremot skulle arten rimligtvis tillfälligt kunna häcka på tak inom planområdet, och utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet av planen. Den

skyddsåtgärd som behövs är att nedrivning av byggnader sker utanför den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 april – 20 augusti (tabell 4).

5.5.4. Skogsduva (*Columba oenas*)

Skogsduva har inte påträffats som häckfågel i planområdet under häckfågelinventeringen 2025, men har regelbundet rapporterats förbiflygande i eller nära planområdet. Arten verkar undvika Upplands-Bros tätorter och det saknas häckningsobservationer av arter i Bros urbana miljö. Den har dock starka förekomster i skogsområdena vid Mälarkusten (SLU ArtDatabanken, 2025c). Häckning i ihåliga träd i planområdet är en hypotetisk möjlighet vilken aldrig har fastställts.

Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på skogsduvans lokala population, i och med att artens lokala population i skogs- och landbruksmarkerna vid Mälarkusten inte drabbas av planerna. Däremot skulle arten rimligtvis tillfälligt kunna häcka inom planområdet, och utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet av planen. Den skyddsåtgärd som behövs är att nedtagning av träd sker utanför den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 1 april – 30 september (tabell 4).

5.5.5. Stare (*Sturnus vulgaris*)

5.5.5.1. Ekologi och utbredning

Stare häckar i skogsmiljöer i anslutning till odlad mark eller stadsmiljöer i hela Sverige, dock bara sällsynt i norra hälften av landet. Arten uppnår höga tätheter framför allt i slättbygderna i Syd- och Mellansverige där den häckar i mindre skogsdungar i anslutning till åker- och betesmark, men kan även trivas i stadsmiljöer om lämpliga häckningsträd eller holkar finns. Boet byggs i befintliga håligheter i träd, ofta i övergivna hackspettshål, och helst i lösa kolonier där flera starebon finns nära varandra (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Stare tar också fågelholkar som häckningsplats om dessa är lämpliga till stare (speciellt utformade ’starholkar’ finns). Speciellt viktigt för stare är närvaro av lämplig födosöksmiljö i närheten av boet. Dessa miljöer utgörs främst av öppna betade gräsmarker med mycket kortvuxet fältskikt där arten letar efter leddjur och maskar genom att borra i marken med sin spetsiga näbb. Arten är dock opportunistisk och kan också födosöka i rena stadsmiljöer med kortklippta gräsytor (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

Stare är en kortdistansflyttare som övervintrar i västra Europa och återvänder till sina mellansvenska häckningsplatser vid slutet av mars. Häckning sker från april till juni, och arten producerar vanligtvis en kull med 4–7 ägg. Efter att ungarna har blivit flygga börjar starar samla sig i stora, mer eller mindre nomadiska grupper som rör sig söderut under augusti-september (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025).

5.5.5.2. Förekomst nationellt, regionalt och lokalt

Den svenska populationen av stare uppskattas till 470 000 par (Ottosson m.fl., 2025). Arten är i dagsläget rödlistad som sårbar (VU, bedömning 2020) på grund av en kraftig långvarig populationsminskning; minskningen pågår fortfarande och uppgick till 19% mellan 2013 och 2022 (Wirdheim & Green, 2024). Den långvariga populationsminskningen uppgick till 63% (58–68%) mellan 1980 och 2018 (Eionet, 2025). Det långsiktiga populationsförloppet av stare i Sverige kännetecknas alltså av en kraftig långvarig minskning som pågår fortfarande.

I Stockholms län uppskattas populationen till 34 000 (20 000–48 000) par (Ottosson m.fl., 2025). Artens bevarandestatus i Stockholms län eller Upplands-Bro kommun är inte känd. Det närmaste området där regional bevarandestatus för fåglar har bedömts är Stockholms stad, där arten anses ha en gynnsam bevarandestatus (Roos & Rubene, 2023). Då Upplands-Bros urbana miljöer är ekologiskt mer eller mindre sammanhängande med Stockholms urbana miljöer bedöms artens bevarandestatus i Stockholms stad vara en god uppskattning av den i Upplands-Bro kommun.

Stare har inte påträffats som häckfågel i planområdet under häckfågelinventeringen 2025, men har regelbundet rapporterats födosökande eller förbiflygande i eller nära planområdet, även under inventeringen. Ett flertal par har dessutom noterats häckande i Bro tätort, strax söder om Enköpingsvägen. Arten är ganska vanlig och vitt utbredd i Upplands-Bro kommun (SLU ArtDatabanken, 2025c).

5.5.5.3. Bedömning

Det är inte uteslutet att planområdet har ekologisk funktion för stare som häckningsmiljö, även om den inte har häckat 2025. Denna funktion skulle vara knuten till grova träd i området. Om dessa träd skulle försvinna så skulle detta inte komma att påverka lokalens kontinuerliga ekologiska funktion för stare på ett ingripande sätt. Stare har påvisade häckningsförekomster söder om Enköpingsvägen i ett trädrikt bostadsområde som antagligen har en starkare funktion för arten än planområdet. Dessutom har stare större förekomster utanför Bro tätort.

Skydd av fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen innebär inte bara ett krav att populationen bibehålls på ett tillfredsställande nivå, utan också att inga fågelindivider avsiktligt dödas eller bon förstörs under genomförandet av planen. I fallet av stare innebär detta att helt undvika verksamhet som kan döda individer eller förstöra bon under den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 mars – 30 juni (Naturvårdsverket, 2009).

Slutsats: Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på starens population. Däremot utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet. Den skyddsåtgärd som behövs är att nedtagning av träd sker utanför starens häckningstid (tabell 4).

5.5.6. Strandskata (*Haematopus ostralegus*)

Strandskata har inte påträffats som häckfågel i planområdet under häckfågelinventeringen 2025, men har ibland rapporterats förbiflygande i närheten av planområdet. Arten häckar sparsamt på Mälarens öar och skär några kilometer söder om planområdet, men undviker Upplands-Bros urbana miljöer som häckningsplats (SLU ArtDatabanken, 2025c) även om häckning på tak är en känd häckningsstrategi i urbana miljöer (SLU ArtDatabanken, 2025b; Sovon, 2025). Häckning på tak inom planområdet är alltså en hypotetisk möjlighet vilken dock aldrig har fastställts (SLU ArtDatabanken, 2025c).

Calluna bedömer att det inte finns någon risk för påverkan på strandskatans lokala population, i och med att artens lokala population med häckningsförekomsterna vid Mälarens skär som kärnområde inte drabbas av planerna. Däremot skulle arten rimligtvis tillfälligt kunna häcka på tak inom planområdet, och utlöses förbud avseende risken att döda och skada individuella fåglar samt deras bon under genomförandet av planen. Den skyddsåtgärd som behövs är att nedrivning av byggnader sker utanför den perioden arten häckar eller har nyligen flygga ungar, 21 april – 20 augusti (tabell 4).

Tabell 4. Föreslagna åtgärder för prioriterade häckfågelarter i planområdet vid Bro torg för att undvika förbud enligt 4 § artskyddsförordningen. Artskyddsbedömningar och föreslagna åtgärder baseras på detaljplanförslaget såsom känd för Calluna september 2025 (Upplands-Bro kommun, 2024).

Art	Artskyddsbedömning	Åtgärdar
Björktrast (*Turdus pilaris*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd under häckningstid (1 april – 20 augusti) ska undvikas.
Fiskmås (*Larus canus*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Nedrivning av byggnader under häckningstid (11 april – 20 augusti) ska undvikas.
Gråsparv (*Passer domesticus*)	Skyddsåtgärder krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd samt nedrivning av byggnader under häckningstid (11 maj – 20 augusti) ska undvikas. **Skyddsåtgärd:** Varje byggnad med gråsparvbon som rivs ner ska kompenseras genom att sätta upp minst sju gråsparvsholkar per nedriven byggnad på lämpliga ställen på de nybyggda husen centralt i planområdet. Holkarna ska sättas upp i anslutning till befintliga gråsparvsrevir (figur 3), i kluster av 3–4 holkar med ungefär 2 m mellanrum, på minst 3 m höjd, helst strax under taket, och inte i fullt soligt läge. Hänsyn ska tas att katter inte kan klättra ner från taket och nå holkarna. Holkarna ska rensas ungefär vartannat år för att förebygga uppbyggnad av parasiter och sjukdomar.

Art	Artskyddsbedömning	Åtgärdar
		Skyddsåtgärd: Mindre grönytor med gräsmatta och (helst inhemska) buskar ska finnas kvar centralt i området där många gråsparvsrevir finns, som födosöksområden till sparvarna. Det räcker med små grönstrukturer; viktigt är att inte hela området förvandlas till 'förstenat' torg eller parkering.
Gråtrut (*Larus argentatus*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Nedrivning av byggnader under häckningstid (1 april – 20 augusti) ska undvikas.
Grönfink (*Chloris chloris*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd under häckningstid (21 april – 10 augusti) ska undvikas.
Järnsparv (*Prunella modularis*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd under häckningstid (21 april – 20 augusti) ska undvikas.
Kråka (*Corcus corone cornix*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd under häckningstid (21 mars – 10 augusti) ska undvikas.
Näktergal (*Luscinia luscinia*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd under häckningstid (21 maj – 20 juli) ska undvikas.
Silltrut (*Larus fuscus fuscus*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Nedrivning av byggnader under häckningstid (21 april – 20 augusti) ska undvikas.
Skogsduva (*Columba oenas*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Nedtagning av träd under häckningstid (1 april – 30 september) ska undvikas.
Stare (*Sturnus vulgaris*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Nedtagning av träd under häckningstid (21 mars – 30 juni) ska undvikas.
Strandskata (*Haematopus ostralegus*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Nedrivning av byggnader under häckningstid (21 april – 20 augusti) ska undvikas.
Svartvit flugsnappare (*Ficedula hypoleuca*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd under häckningstid (11 maj – 10 augusti) ska undvikas.
Tornseglare (*Apus apus*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Nedrivning av byggnader under häckningstid (21 maj – 30 augusti) ska undvikas.
Ärtsångare (*Curruca curruca*)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd under häckningstid (11 maj – 10 augusti) ska undvikas.
Icke-prioriterade häckfågelarter (tabell 2–3)	Skyddsåtgärd krävs.	**Skyddsåtgärd:** Röjning/nedtagning av buskar och träd samt nedrivning av byggnader under häckningstid (11 mars – 30 september) ska undvikas.

6. Slutsatser

Inventeringsresultatet visar att fågelfaunan inom planområdet vid Bro torg består av arter knutna till urbana miljöer eller generalistiska arter som tolererar mänsklig närvaro. Totalt påträffades under inventeringen 20 häckande fågelarter, varav 9 arter prioriteras i artskyddet. Ytterligare 26 arter, varav 6 prioriterade, har förekomster i omedelbar närhet av planområdet och dessutom potentiell livsmiljö inom planområdet. Dessa arter skulle kunna häcka på plats men har inte påträffats under inventeringen. Totalt ger detta en lista av 46 fågelarter som kräver hänsyn under 4 § artskyddsförordningen, varav 15 arter som prioriteras i artskyddet.

Sammanfattningsvis bedömer Calluna att skyddsåtgärder krävs för samtliga fågelarter, för en verksamhet som innebär att fåglar kan dödas eller skadas eller att bon förstörs riskerar förbud (EU-dom C-784/23 Voore Mets m.fl.). Den skyddsåtgärd som behövs för samtliga fågelarter i området är att genomförandet av planerna, vilket innebär nedrivning av byggnader, röjning av buskar och nedtagning av träd, sker utanför arternas häckningstid sammanlagt från 11 mars till 30 september (Naturvårdsverket, 2009). Dessutom finns det en art i planområdet där detaljplanen riskerar att påverka den lokala populationen, vilket inte är tillåtet enligt 4 § artskyddsförordningen: gråsparv, som enligt Callunas bedömning kräver ytterligare skyddsåtgärder för att undvika förbud.

Gråsparv är knuten till äldre byggnader som häckningsplatser. Nedrivning av byggnader med gråsparvsbon leder till förlust av ekologisk funktion för denna art om de nybyggda byggnader som ersätter de nedrivna äldre husen är moderna, välisolerade byggnader utan lämpliga håligheter. Eventuell förlust av denna funktion bör kompenseras genom att sätta upp minst sju gråsparvsholkar per nedriven byggnad, på lämpliga ställen på nybyggda bostadshus centralt i planområdet. Holkarna ska sättas upp i anslutning till befintliga gråsparvsrevir (figur 3), i kluster av tre till fyra holkar med ungefär två meters mellanrum, på minst tre meters höjd, helst strax under taket, och inte i fullt soligt läge. Hänsyn ska tas att katter inte kan klättra ner från taket och nå holkarna, och holkarna ska rensas ungefär vartannat år för att förebygga uppbyggnad av parasiter och sjukdomar. Dessutom behöver gråsparv fortsatt födosöksmöjligheter framöver, vilket innebär att mindre grönytor med gräsmatta och (helst inhemska) buskar ska finnas kvar centralt i området där många gråsparvsrevir finns. Det räcker med små grönstrukturer (som visas i t.ex. figur 5); viktigt är att inte hela området förvandlas till ’förstenat’ torg eller parkering.

En till art finns i planområdet vars lokala population riskeras att påverkas, o*m* byggnaden där ett fåtal par av arten häckar rivs ner: den starkt minskande tornseglaren. Då detta flervåningshus *inte* planeras att rivas och står kvar i planförslaget behövs enligt Callunas bedömning inga vidare skyddsåtgärder för tornseglare.

Referenser

Litteratur och databaser

Anderson, T.R. (2006). *Biology of the Ubiquitous House Sparrow. From Genes to Populations*. Oxford University Press

Angelier, F. & Brischoux, F. (2019). *Are house sparrow populations limited by the lack of cavities in urbanized landscapes? An experimental test*. Journal of Avian Biology 2019: e02009.

Angulo, E., Luque, M.G., Gregory, S.D., Wenzel, J.W., Bessa-Gomes, C., Berec, L. & Courchamp, F. (2020). *Allee effects in social species*. Journal of Animal Ecology 87: 47-58.

Dulisz, B, Stavicka, A.M., Knozowski, P., Diserens, D.A. & Nowakowski, J.J. (2022). *Effectiveness of using nest boxes as a form of bird protection after building modernization.* Biodiversity and Conservation 31: 277-294.

Eionet (2022). *Article 12 web tool – Species trends at Member State level*. https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/report?period=3&country=SE [Datum för åtkomst: 2025-09-22]

Ekblom, R. (2007*). Ny vår för fågelinventeringar – en översikt av de vanligaste metoderna för att inventera fåglar*. ISBN 91-88124-36-3. Sveriges ornitologiska förening.

EU (2009). *Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds.*

Förordningsmotiv till Förordning om ändring i artskyddsförordningen (2007:845), Fm 2022:5

Indykiewics, P. (1991). *Nests and nest-sites of the house sparrow* Passer domesticus *(Linnaeus, 1758) in urban, suburban and rural environments*. Acta Zoologica Cracoviensia 32: 475-495.

Naturvårdsverket (2009). *Handbok för artskyddsförordningen del 1 - Fridlysning och dispenser.*

Naturvårdsverket (2012). *Undersökningstyp: Fåglar, revirkartering, generell metod.*

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen (2022). *Ny vägledning – tolkning av förändringar i artskyddsförordningen – fridlysning fåglar i samband med skogsbruk.* Diarienr. Nv-04718-22. Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens gemensamma tolkning av förändringarna i 4 § artskyddsförordningen om fridlysning av fåglar i samband med skogsbruk (naturvardsverket.se)

Naturvårdsverket (2023). *Artskyddshandboken och vägledning om artskydd*. https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/arter-och-artskydd/artskyddshandboken-och-vagledning-om-artskydd.

Naturvårdsverket. (2025). *Hänsynsreglerna – kapitel 2 miljöbalken, Kunskapskravet (2 kap. 2 §).* [online] Tillgänglig: https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/hansynsreglerna--kapitel-2-miljobalken/kunskapskravet-2-kap.-2-/

Ottosson, U., Wirdheim, A., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Liljebäck, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Ottvall., R., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2025). *Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Andra omarbetade upplagen.* Sveriges Ornitologiska Förening.

Roos, S. & Rubene, D. (2023). *Inventering av fåglar i Stockholms stad under 2023: Första årets inventeringar inom ramen för långsiktig övervakning av fågelpopulationer i Stockholm*. Greensway AB.

Rosin, Z. M., Hiron, M., Żmihorski, M., Szymański, P., Tobolka, M. & Pärt, T. (2020). *Reduced biodiversity in modernized villages: A conflict between sustainable development goals.* Journal of Applied Ecology 57: 467–475.

Shaw, L.N., Chamberlain, D. & Evans, M. (2008). *The House Sparrow* Passer domesticus *in urban areas: reviewing a possible link between post-decline distribution and human socioeconomic status*. Journal of Ornithology 149: 293-299.

SLU ArtDatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala.

SLU ArtDatabanken (2025a). *Utdrag av Artportalens rapporterade fågelobservationer i utredningsområdet*. [Utdrag gjort den: 2025-09-22].

SLU ArtDatabanken (2025b). *Artfakta*. www.artfakta.se [2025-09-22].

SLU ArtDatabanken (2025c). *Fynddata*. www.fynddata.se [2025-09-22].

Sovon (2025). *Sovon Bird Research Netherlands*. https://stats.sovon.nl/stats/ [2025-09-22].

Upplands-Bro kommun (2024). *Detaljplan för Bro torg (del av Finnsta 1:2 m.fl.), nr 2404*. Diarienummer: KS 24/0566.

von Post, M. & Smith, H. G. (2015). *Effects on rural House Sparrow and Tree Sparrow populations by experimental nest-site addition.* Journal of Ornithology 156: 231–237.

Wirdheim, A. & Green, M. (2024). *Sveriges fåglar 2023*. BirdLife Sverige & Svensk fågeltaxering.

Rättsfall

EU-domstolens avgörande av den 1 augusti 2025 i mål C-784/23 Voore Mets m.fl.

MÖD 2013:13: mark- och miljööverdomstolens dom 2013-04-11 i mål M7865-12.

Bilaga 1. Häckningskriterier

Kriterier (1–20) som brukar användas vid häckfågel-/atlasinventering.

Kriterium	Förklaring
	Möjlig häckning:
1	Obs under häckningstid
2	Obs under häckningstid och i lämplig biotop
3	Sjungande hane eller andra häckläten
4	Par i lämplig biotop
	Trolig häckning:
5	Permanent revir (>2 dagar)
6	Spel, lekar, parning
7	Besök vid sannolik boplats
8	Adult upprörd, varnande på grund av ägg eller ungar i närheten
9	Adult med ruvfläckar
10	Bobygge, utgrävning eller uthackande
	Säker häckning:
11	Avledningsbeteende, adult spelar skadad
12	Använt bo påträffat
13	Nyligen flygga ungar eller dunungar (borymmare)
14	Adult in/ut från bo på sätt som visar att boet är bebott
15	Adult med exkrementsäckar
16	Adult med föda till ungar
17	Äggskal påträffade
18	Bo där adult setts ruvande
19	Bo där ungar hörts
20	Bo där ägg eller ungar setts

Bilaga 2. Artlista med utredningsdetaljer

Utredningsområdets bruttolista av påträffade fågelarter. De arter som inte avfärdas (se *Bedömning*) utgör områdets nettolista. Samtliga fågelarter är fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen. Arter som prioriteras i artskyddet enligt Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens rekommendation (2022) visas i fetstil. **RL**: rödlistad (2020 års bedömning). **FD**: förtecknad i Bilaga 1 av EU:s fågeldirektiv. **-50%:** arter som har minskat med minst 50% mellan 1980 och 2018.

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Backsvala *Riparia riparia*	VU		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid, ett fynd.	Avfärda
Bergfink *Fringilla montifringilla*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast under sträcktid.	Avfärda
Bivråk *Pernis apivorus*		x	x	Ej noterad under häckfågelinventeringen. Häckningsmiljö saknas i planområdet.	Avfärda
Björktrast *Turdus pilaris*	NT			Ett till tre revir i planområdet. Häckar i träd i park- och stadsmiljöer.	Utredning
Blå kärrhök *Circus cyaneus*	NT	x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Blåhake *Luscinia svecica*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Blåmes *Cyanistes caeruleus*				Häckar i skogsdungar inom planområdet.	Allmän hänsyn
Bläsand *Mareca penelope*	VU		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast under sträcktid.	Avfärda
Bofink *Fringilla coelebs*				Häckar i buffertzonen, ej i planområdet.	Allmän hänsyn
Brun kärrhök *Circus aeruginosus*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Brushane *Calidris pugnax*	VU	x	x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Buskskvätta *Saxicola rubetra*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Domherre *Pyrrhula pyrrhula*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Mest vinterfynd i buffertzonen, men häckar möjligtvis också.	Avfärda
Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast under sträcktid.	Avfärda
Dubbeltrast *Turdus viscivorus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Duvhök *Accipiter gentilis*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Entita *Poecile palustris*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Fasan *Phasianus colchicus*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen. Främmande art.	Avfärda

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Fiskgjuse *Pandion haliaetus*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast förbiflygande.	Avfärda
Fiskmås *Larus canus*	NT			Ett till tre par häckar på tak i planområdet.	Utredning
Fisktärna *Sterna hirundo*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Fjällvråk *Buteo lagopus*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast under sträcktid och övervintring.	Avfärda
Gluttsnäppa *Tringa nebularia*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Gransångare *Phylloscopus collybita*				Ej noterad i planområdet under inventeringen 2025, men häckar i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Gravand *Tadorna tadorna*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt i buffertzonen.	Avfärda
Grå flugsnappare *Muscicapa striata*				Ej noterad i planområdet under inventeringen 2025, men häckar i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Grågås *Anser anser*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Gråhäger *Ardea cinerea*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Förekommer regelbundet i buffertzonen.	Avfärda
Gråsiska *Acanthis flammea*				Endast under sträcktid och övervintring.	Avfärda
Gråsparv *Passer domesticus*			x	14–21 par häckar i planområdet.	Utredning
Gråspett *Picus canus*		x		Endast tillfälllligt i buffertzonen.	Avfärda
Gråtrut *Larus argentatus*	VU		x	Häckar möjligtvis i buffertzonen. Ej påträffats häckande i planområdet 2025.	Utredning
Gräsand *Anas platyrhynchos*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Gräshoppsångare *Locustella naevia*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Sjungande hanar har påträffats i buffertzonen vid enstaka tillfällen.	Avfärda
Grönbena *Tringa glareola*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Grönfink *Chloris chloris*	EN			Tre till fem revir häckar troligtvis i planområdet.	Utredning
Gröngöling *Picus viridis*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Grönsiska *Spinus spinus*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Sjungande hanar har påträffats i buffertzonen vid enstaka tillfällen.	Avfärda

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Gulsparv *Emberiza citrinella*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Gulärla *Motacilla flava*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*				Häckar sannolikt i buffertzonen. Ej påträffats häckande i planområdet 2025.	Allmän hänsyn
Gök *Cuculus canorus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Göktyta *Jynx torquilla*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Halsbandsparakit *Psittacula krameri*				Tillfälligt, ett fynd. Främmande art utan självständiga populationer i denna del av landet.	Avfärda
Havstrut *Larus marinus*	VU		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Tillfälligt i buffertzonen sträck- och vintertid.	Avfärda
Havsörn *Haliaeetus albicilla*	NT	x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt överflygande.	Avfärda
Hornuggla *Asio otus*	NT			Häckar i buffertzonen. Ej påträffats häckande i planområdet 2025.	Avfärda
Hussvala *Delichon urbicum*	VU		x	Enstaka äldre fynd i buffertzonen. Ej påträffats häckande i planområdet 2025.	Avfärda
Hämpling *Linaria cannabina*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Härmsångare *Hippolais icterina*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Järnsparv *Prunella modularis*			x	Häckar sannolikt i buffertzonen. Ej påträffats häckande i planområdet 2025.	Utredning
Kaja *Coloeus monedula*				Fyra till sju par häckar på byggnader i planområdet.	Allmän hänsyn
Kanadagås *Branta canadensis*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid. Främmande art.	Avfärda
Kattuggla *Strix aluco*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Knipa *Bucephala clangula*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Knölsvan *Cygnus olor*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Koltrast *Turdus merula*				Ett par häckar möjligtvis i planområdet.	Allmän hänsyn
Kornknarr *Crex crex*	NT	x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd i buffertzonen.	Avfärda
Korp *Corvus corax*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Kricka *Anas crecca*	VU			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Kråka *Corvus corone cornix*	NT			Ett par häckar troligtvis i planområdet.	Utredning
Kungsfågel *Regulus regulus*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Kungsörn *Aquila chrysaetos*	NT	x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt överflygande.	Avfärda
Kustpipare *Pluvialis squatarola*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt överflygande.	Avfärda
Kärrsångare *Acrocephalus palustris*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Ladusvala *Hirundo rustica*				Häckar sannolikt i buffertzonen. Ej påträffats häckande i planområdet 2025.	Allmän hänsyn
Lappsparv *Calcarius lapponicus*	VU			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt överflygande under sträcktid.	Avfärda
Ljungpipare *Pluvialis apricaria*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Lärkfalk *Falco subbuteo*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Lövsångare *Phylloscopus trochilus*				Ej noterad i planområdet under inventeringen 2025, men häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Mindre hackspett *Dryobates minor*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast förbiflygande under sträcktid.	Avfärda
Mindre strandpipare *Charadrius dubius*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar i buffertzonen.	Avfärda
Mindre sångsvan *Cygnus colombianus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett tillfälligt fynd i buffertzonen.	Avfärda
Morkulla *Scolopax rusticola*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Mosnäppa *Calidris temminckii*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Myrspov *Limosa lapponica*	VU	x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Näktergal *Luscinia luscinia*			x	Ett par häckar möjligtvis i planområdet.	Utredning
Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Nötskrika *Garrulus glandarius*				Har inte påträffats i planområdet under inventeringen 2025, men häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Nötväcka *Sitta europaea*				Ett par häckar möjligtvis i planområdet.	Allmän hänsyn
Ormvråk *Buteo buteo*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar i buffertzonen.	Avfärda
Pilfink *Passer montanus*				Två par häckar i planområdet.	Allmän hänsyn
Prutgås *Branta bernicla*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Rapphona *Perdix perdix*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd i buffertzonen.	Avfärda
Ringduva *Columba palumbus*				Fem till åtta par häckar i träd i planområdet.	Allmän hänsyn
Ringtrast *Turdus torquatus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Råka *Corvus frugilegus*				Har inte påträffats under inventeringen 2025. Några tillfälliga fynd i buffertzonen.	Avfärda
Röd glada *Milvus milvus*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt förbiflygande.	Avfärda
Rödbena *Tringa totanus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Rödhake *Erithacus rubecula*				Har inte påträffats i planområdet under inventeringen 2025, men häckar i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*				Har inte påträffats i planområdet under inventeringen 2025, men häckar i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*	VU		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Några fynd i buffertzonen, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Rödvingetrast *Turdus iliacus*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Rörhöna *Gallinula chloropus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Salskrake *Mergellus albellus*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd i buffertzonen, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Sidensvans *Bombycilla garrulus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast sträck- och vintertid.	Avfärda
Silltrut *Larus fuscus fuscus*	VU			Har inte påträffats i planområdet under inventeringen 2025, skulle kunna häcka på tak. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Utredning

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Skata *Pica pica*				Fyra till fem par häckar i planområdet.	Allmän hänsyn
Skedand *Spatula clypeata*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd i buffertzonen, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Skogsduva *Columba oenas*			x	Har inte påträffats i planområdet under inventeringen 2025. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Utredning
Skogssnäppa *Tringa ochropus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Bara tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Skrattmås *Chroicocephalus ridibundus*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Skäggdopping *Podiceps cristatus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Skäggmes *Panurus biarmicus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett fynd i buffertzonen, tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Smådopping *Tachybaptus ruficollis*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Har häckat i buffertzonen.	Avfärda
Snatterand *Mareca strepera*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Snösparv *Plectrophenax nivalis*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt i buffertzonen vinter- och sträcktid.	Avfärda
Sothöna *Fulica atra*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar i buffertzonen.	Avfärda
Sparvhök *Accipiter nisus*				Har inte påträffats i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Sparvuggla *Glaucidium passerinum*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett tillfällligt fynd i buffertzonen.	Avfärda
Spillkråka *Dryocopus martius*	NT	x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Stare *Sturnus vulgaris*	VU		x	Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar i buffertzonen.	Utredning
Steglits *Carduelis carduelis*				Upp till tre par häckar möligtvis i planområdet.	Allmän hänsyn
Stenfalk *Falco columbarius*	NT	x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt förbiflygande i buffertzonen sträcktid.	Avfärda
Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Stjärtmes *Aegithalos caudatus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Storlom *Gavia arctica*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt förbiflygande i buffertzonen sträcktid.	Avfärda
Storskarv *Phalacrocorax carbo*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt förbiflygande.	Avfärda
Storskrake *Mergus merganser*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt förbiflygande.	Avfärda
Storspov *Numenius arquata*	EN			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Strandskata *Haematopus ostralegus*	NT		x	Har inte påträffats under inventeringen 2025, häckar möjligtvis i buffertzonen. Skulle kunna häcka på tak.	Utredning
Strömstare *Cinclus cinclus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt i buffertzonen vintertid.	Avfärda
Större hackspett *Dendrocopos major*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Större strandipare *Charadrius hiaticula*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt under sträcktid.	Avfärda
Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*	NT			Endast ett tillfälligt fynd i buffertzonen.	Avfärda
Svarthakedopping *Podiceps auritus*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar i buffertzonen.	Avfärda
Svarthätta *Sylvia atricapilla*				Ett par häckar i planområdet.	Allmän hänsyn
Svartmes *Periparus ater*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca*	NT			Upp till två par häckar möjligtvis i planområdet.	Utredning
Sånglärka *Alauda arvensis*			x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Sångsvan *Cygnus cygnus*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Sädesärla *Motacilla alba*				Två till tre par häckar i planområdet.	Allmän hänsyn
Sädgås *Anser fabalis/serrirostris*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast förbiflygande individer under sträcktid.	Avfärda
Sävsparv *Emberiza schoeniclus*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Talgoxe *Parus major*				Fyra till fem par häckar i planområdet.	Allmän hänsyn
Tallbit *Pinicola enucleator*	VU		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt vintertid.	Avfärda
Talltita *Poecile montanus*	NT		x	Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Taltrast *Turdus philomelos*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Tamduva *Columba livia*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Tofsmes *Lophophanes cristatus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Tofsvipa *Vanellus vanellus*	VU			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Tornfalk *Falco tinnunculus*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Tornseglare *Apus apus*	EN		x	Två till tre par häckar i planområdet.	Utredning
Trana *Grus grus*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar i buffertzonen.	Avfärda
Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Sjungande hanar har påträffats i buffertzonen vid enstaka tillfällen.	Avfärda
Trädgårdssångare *Sylvia borin*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Trädkrypare *Certhia familiaris*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Trädlärka *Lullula arborea*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Har påträffats i buffertzonen vid enstaka tillfällen.	Avfärda
Trädpiplärka *Anthus trivialis*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Törnskata *Lanius collurio*		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Avfärda
Törnsångare *Curruca communis*				Har inte påträffats häckande i planområdet under inventeringen 2025. Häckar sannolikt i buffertzonen.	Allmän hänsyn
Vaktel *Coturnix coturnix*	NT			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Sjungande hanar har påträffats i buffertzonen vid enstaka tillfällen.	Avfärda

Art	RL	FD	-50%	Status inom planområdet	Bedömning
Vattenrall *Rallus aquaticus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett tilfälligt fynd i buffertzonen.	Avfärda
Vigg *Aythya fuligula*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Har häckat i buffertzonen.	Avfärda
Vinterhämpling ***Linaria flavirostris***	VU			Häckningsmiljö saknas i planområdet. Bara tillfälligt under sträck- och vintertid.	Avfärda
Vitkindad gås ***Branta leucopsis***		x		Häckningsmiljö saknas i planområdet. Endast tillfälligt förbiflygande under sträcktid.	Avfärda
Vittrut *Larus hyperboreus*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett tilfälligt fynd i buffertzonen.	Avfärda
Ägretthäger *Ardea alba*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Ett tilfälligt fynd i buffertzonen.	Avfärda
Ängspiplärka *Anthus pratensis*				Häckningsmiljö saknas i planområdet. Häckar möjligtvis i buffertzonen.	Avfärda
Ärtsångare ***Curruca curruca***	NT			Ett par häckar troligtvis i planområdet.	Utredning